

मधेशदृष्टिमा
विज्ञापनका लागि
सम्पर्क नं.:
① 9808835198
① 9807170995
① 9803474311
① 9854028218

राष्ट्रिय दैनिक

मधेशदृष्टि

www.emadheshdristi.com

Madheshdristi National Daily



खुशहाल किसान, समृद्ध नेपाल
यहि हो "त्रिशक्ति"को कमाल
त्रिशक्ति ट्रेक्टर

● वर्ष १

● अंक २१९

● २०८० साल असार ०५ गते मंगलबार

● Tuesday 20, June 2023

● पृष्ठ ८

● मूल्य रु. ५/-

चार राजनीतिक दलको मोर्चाबन्दी 'समाजवादी मोर्चा' घोषणा



मधेशदृष्टि

जनकपुरधाम।
संविधान प्रदत्त समाजवाद स्थापना गर्ने लक्ष्यका साथ विभिन्न चार राजनीतिक दलले सोमबार समाजवादी मोर्चा नेपालको घोषणा गरेका छन्। राष्ट्रियसभा गृहमा एक कार्यक्रमको आयोजना गरी नेकपा (माओवादी केन्द्र), नेकपा (एकीकृत समाजवादी), जनता समाजवादी पार्टी नेपाल र नेत्राविक्कम चन्द नेतृत्वको नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीका शीर्ष नेताले अवधारणापत्रमा हस्ताक्षर गर्दै मोर्चा घोषणा गरिएको हो।

अवधारणापत्रमा प्रधानमन्त्री एवं नेकपा (माओवादी केन्द्र)का अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड', नेकपा (एकीकृत समाजवादी)का अध्यक्ष माधवकुमार नेपाल, जनता समाजवादी पार्टी नेपालका अध्यक्ष उपेन्द्र यादव र नेकपाका महासचिव नरविक्कम चन्दले हस्ताक्षर गरेका छन्। नेपाली मौलिकतासहितको समाजवाद स्थापना गर्ने र नेपालको संविधानको रक्षा, कार्यान्वयन र विकास गर्ने, विभेदरहित समाज स्थापना गर्ने लक्ष्यसहित मोर्चा गठन गरिएको जसपाका नेता राजेन्द्र श्रेष्ठले जानकारी दिए।

सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको रक्षा र सुदृढीकरण गर्दै नेपाली समाजवादको बाटो तय गर्ने, वर्गीय तथा क्षेत्रीय विभेदको अन्त्य गर्ने, मानव विकास सूचकाङ्कमा पछाडि परेका मधेस, कर्णाली र सुदूरपश्चिम प्रदेशलाई प्रमुख प्राथमिकता राख्ने, जनताको नागरिक तथा आर्थिक अधिकारको संरक्षण, वित्तीय एकाधिकार तथा दलाल पूँजीवादी अर्थव्यवस्थाको विकल्पमा समाजवादी अर्थतन्त्रको आधार तयार पार्ने मोर्चाको उद्देश्य रहेको छ। यस्तै, आन्तरिक र बाह्य लगानीमैत्री वातावरण निर्माण गरी देशलाई औद्योगिकीकरण गर्ने,

वैदेशिक रोजगारीबाट पूँजी र प्रविधिसहित फर्केका नेपालीलाई देशभित्र रोजगारमूलक व्यवसाय गर्न प्रोत्साहित गर्ने र उत्पादनका क्रियाकलाप वृद्धि गरी रोजगारी प्रदान गर्ने र गरिबी उन्मूलन र रोजगार प्रवर्द्धनको क्षेत्रहरूमा लगानी बढाउन तीनवटै तहको सरकारहरूलाई क्रियाशील बनाउने मोर्चाको उद्देश्य रहेको छ। त्यस्तै, मोर्चाले वैज्ञानिक भूउपयोग नीति लागू गर्दै कृषि क्रान्तिको माध्यमबाट कृषि र औद्योगिकीकरण, व्यवसायिकीकरण र आधुनिकीकरण गरी कृषिमा निर्भर श्रमजीवी जनताको जीवनस्तर

सुधार, समृद्ध र समुन्नत बनाउने, ऊर्जा, जलस्रोत, वन, उद्योग, वाणिज्य, पर्यटन, सूचना (प्रविधि, भौतिक पूर्वाधार, यातायातलगायत क्षेत्रलाई आर्थिक समृद्धिको संवाहकका रूपमा विकास गर्ने योजना तय गरेको छ। शिक्षा, स्वास्थ्यजस्ता सामाजिक क्षेत्रहरूको रूपान्तरणका लागि राज्यले प्राथमिकता दिने उद्देश्य राखेको मोर्चाले सबैका लागि गुणस्तरीय शिक्षा, स्वास्थ्य सेवा, रोजगार, सामाजिक सुरक्षा र आवासमा पहुँचको प्रत्याभूति गराउने एवं शिक्षालाई जनताको पहुँचभित्र राख्न सामुदायिक शिक्षा प्रभावकारी बनाउँदै प्रत्येक नागरिकलाई आधारभूत स्वास्थ्य सेवा निःशुल्क उपलब्ध गराउने भएको छ। जलवायु परिवर्तन, वातावरणीय प्रदूषण र प्राकृतिक विपत्तिका कारण उत्पन्न नकारात्मक असरलाई नियन्त्रण गर्ने, जैविक विविधता र पर्यावरणको संरक्षण गर्ने मोर्चाको योजना छ। त्यस्तै, गुणस्तरीय सेवा प्रवाहका लागि सार्वजनिक प्रशासन चुस्त दुरुस्त बनाउने, अनुगमन र मूल्याङ्कनको परिपक्वी स्थापित गर्ने, योजना तर्जुमा गर्ने, शासकीय सुधार गर्ने तथा देशमा देखापरेको अनियमितता, प्रशासनिक ढिलासुस्ती, भ्रष्टाचार, कमिसनतन्त्रजस्ता अपराध र विकृतिहरूलाई नियन्त्रण गरी जनतालाई सदाचार र सुशासनको प्रत्याभूति गराउने भएको छ। सङ्घीयताको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि सङ्घ, प्रदेश र स्थानीयतहका सरकारहरू बीचको क्षेत्राधिकारलाई स्पष्ट पार्ने, देशको राजस्व तथा स्रोत साधनहरू सन्तुलित र न्यायोचित रूपमा बाँडफाँट गर्ने र राज्यका तर्फबाट प्रदान गरिने सेवासुविधाहरू जनतामा पुर्‍याउन प्रदेश तथा स्थानीय तहलाई सक्षम बनाउँदै सङ्घीय समाजवादी प्रणालीलाई समृद्ध गर्ने भएको छ। देशको स्वाधीनता, सार्वभौमसत्ता र राष्ट्रिय हितको रक्षा गर्न एवं जनताको समृद्धिका लागि संयुक्त राष्ट्रसङ्घको बडापत्र र पञ्चशीलको सिद्धान्तलाई आधार मानी स्वतन्त्र, असंलग्न र सन्तुलित परराष्ट्र नीति

बाँकी पृष्ठ २ मा

दुवानी सेवा अनिश्चितकालका लागि बन्द



मधेशदृष्टि

वीरगंज।
ट्रान्सपोर्ट व्यवसायीले वीरगंजबाट हुने खुद्रा तथा फुलट्रीप दुवानी अनिश्चितकालका लागि बन्दको घोषणा गरेको छ। दुवानीको क्रममा हुने विभिन्न समस्याको समाधानको पहलमा सम्बन्धित निकायले उदासिनता देखाएपछि ट्रान्सपोर्ट व्यवसायीहरूले मंगलबारदेखि दुवानी अनिश्चितकालका लागि बन्दको घोषणा गरेका हुन्।

वीरगंजको आदर्शनगर

थियो। ज्ञापनपत्र बुझाएकै दिन एशोसिएशनले पत्रकार सम्मेलन गरि राजस्व र प्रहरीले दिदै आएको अनावश्यक दुःखको समाधान नगरे दुवानी सेवा बन्द गर्ने चेतावनी समेत दिइएको थियो। तर हालसम्म सम्बन्धित निकायबाट कुनै किसिमको पहल नभएपछि बाध्य भएर अनिश्चितकालका लागि दुवानी सेवा बन्दको घोषणा गरिएको सचिव धिमरेले जानकारी दिए।

उनका अनुसार

सामानहरू कानूनसम्मत रूपमा



स्थित ट्रान्सपोर्ट एशोसिएशनको कार्यालयमा सोमबार बसेको बैठकले सामान दुवानीको क्रममा उत्पन्न हुने समस्याहरू हल गर्न स्थानीय प्रहरी प्रशासन र राजस्व अनुसन्धान विभागलाई कुनै पहल नगरेकोले खुद्रा तथा फुलट्रीप दुवानी सेवा अनिश्चितकालका लागि बन्द गरिएको एशोसिएशनका सचिव नवराज अधिकारीले जानकारी दिए। दुवानी सेवाको क्रममा प्रहरी र राजस्व विभागबाट हुने व्यवहारको कारण मर्कामा परेको ट्रान्सपोर्ट व्यवसायीहरूको गुनासो छ। दुवानी समस्या समाधानका लागि व्यवसायीहरू गत शुक्रबार पर्सिका प्रमुख जिल्ला अधिकारी मार्फत प्रधानमन्त्री तथा मन्त्री परिषद्को कार्यालयलाई ज्ञापन पत्र बुझाएको

दुवानी गर्दै आएपनि प्रहरीले अनावश्यक रूपमा बिलबिजक नै नभएको जस्तो दुर्व्यवहार गरि अनुसन्धानका नाममा राजस्व तथा भन्सार कार्यालयमा पठाउने गरेको बताए। राजस्व अनुसन्धानबाट हुने माल सामानको चेकजाँच, भौतिक परीक्षण, क्रेता विक्रेताको खातापाना, स्टक, कर तिरेको नसरेकोबारे अनुसन्धान तथा उद्योग र पसल निरीक्षण समेत माल सामान सहितको ट्रक समातेको बखतमा मात्र हुने गरेको छ। बिलबिजक भएका सामान समेत राजस्व अनुसन्धानमा चेकजाँच गराउँदा २० देखि १२ दिनसम्म लाग्ने गरेको छ। यसबाट व्यवसायीहरूले अनावश्यक रूपमा फनफेन खेप्नु परेको हुनाले बाँकी पृष्ठ २ मा

फिल्म आदिपुरुषले नेपालमा ल्याएको हलचल नेपाली सम्बेदनामाथि भारतीय हस्तक्षेप

मधेशदृष्टि

जनकपुरधाम।
भरखेर रिलिज भएको भारतीय फिल्म आदिपुरुषले नेपाल भारतको रोटी बेटीको सम्बन्धमा पुनः अड्चन ल्याउने प्रयास गरिएको छ। मिथिलाको छोरी सीतालाई भारतकी छोरी भनेर फिल्मको संवादमा राखिएपछि नेपालमा फिल्मलाई प्रदर्शनबाट रोकिएको छ। भन्न फिल्मका संवाद लेखक मनोज मुन्तासिरले नेपाल भारतबाटै अलग भएको भनेर वयान दिएपछि नेपालमा आदिपुरुष फिल्म विरुद्ध जनमानस ततिको छ। भारतमा चलचित्र आदिपुरुषलाई लिएर विवाद भएपछि नेपालको राजधानी काठमाडौँका मेयरले सबै भारतीय चलचित्र प्रतिबन्ध लगाउने घोषणा गरेका छन्। चलचित्रमा सीतामाथि खिचिएको दृश्यलाई लिएर नेपाली जनता आक्रोशित छन्। नेपालका मेयर बालेन्द्र साहले तीन दिनभित्र फिल्म सुधार गर्न निर्मातालाई चेतावनी दिएका थिए। यसपछि काठमाडौँमा भारतीय चलचित्र प्रतिबन्ध लगाइएको छ। असार १८ गते मेयर बलेन शाहले काठमाडौँका सबै सिनेमा हललाई आदिपुरुष फिल्मको प्रदर्शन रोकन निर्देशन दिएका थिए। फिल्मको एक संवादमा सीतालाई भारत माताकी छोरी भनिएको छ। मेयर साहले फिल्मको यो संवादलाई भ्रामक भनेका छन्। सीता पौराणिक मिथिलाका राजधानी



जनकपुरधामका राजा जनककी छोरी थिइन्। मेयर साहले १५ जुनमा ट्वीट गर्दै दक्षिण भारतीय फिल्म आदिपुरुषमा समावेश 'जानकी भारत की बेटी है' संवादलाई नेपाल र भारतमा सच्याउन नसकेसम्म काठमाडौँ महानगरमा हिन्दी भाषा सुन्न नसक्ने बताएका थिए। "फिल्म चल्यो दिइने छैन। यसलाई मिलाउन तीन दिनको समय दिइएको छ। असार १८ गते फिल्ममा रोक लगाउने क्रममा साहले भने, 'तीन दिनअघि हामीले

आदिपुरुषका निर्मातालाई आपत्तिजनक अंश हटाउन आग्रह गरेका थियौं। यसमा जानकारीलाई

हरेक सरकारी, गैरसरकारी संस्था र नागरिकको पहिलो दायित्व हो। फिल्मको विवादित भाग



भारतकी छोरी भनिएको छ। नेपालको सार्वभौमसत्ता, स्वाधीनता र स्वाभिमानको रक्षा गर्नु नेपालका

सच्याउञ्जेल काठमाडौँ क्षेत्रमा कुनै पनि भारतीय चलचित्र प्रदर्शन गर्न दिइने छैन। नेपालको संविधानको धारा ५ र ५६ मा राष्ट्रिय हितको रक्षा गर्ने दायित्व संयुक्त रूपमा सबै संघ, प्रदेश र स्थानीय प्रशासनको रहेको उल्लेख गरे। उनले यो चलचित्रले 'नेपालमा सांस्कृतिक अतिक्रमण गरेको' बताए। चलचित्र आदिपुरुषलाई लिएर नेपालमा मात्रै विवाद छैन। भारतमा

पनि फिल्मलाई प्रतिबन्ध लगाउन माग भइरहेको छ। चलचित्रमा आपत्तिजनक संवाद प्रयोग गरिएको दर्शक तथा हिन्दु कार्यकर्ताको आरोप छ। यता सेन्सर बोर्डले समेत यस विषयमा आपत्ति जनाएको छ। चलचित्र विकास बोर्डका अध्यक्ष भुवन केसीले शुक्रबार विज्ञापित जारी गर्दै 'नेपालको ऐतिहासिक पात्रलाई खेलाइएको हुनाले 'जानकी भारतको बेटी है' संवादलाई विश्वको जुनसुकै कुनामा गए पनि त्यसप्रति कडा आपत्ति जनाउँछौं। विज्ञापितमा भनिएको छ, नेपालको स्वाधीनता, सम्पदा, सिमानालगायतका विषयमा त्रुटिपूर्ण दृश्य वा संवाद देखाउने विश्वका कुनै पनि चलचित्रलाई चर्लाचित्र विकास बोर्डले आफ्नो मोहर लगाउनु मान्य हुँदैन। मनोज मुन्तासिरको बयानपछि विवाद फिल्मका संवाद लेखक मनोज मुन्तासिरले भारतीय टेलिभिजन च्यानल आजतकसँग कुरा गर्दै नेपालमा भइरहेको विवादबारे स्पष्टीकरण दिँदै 'फिल्ममा जुन दृश्य देखाइएको छ, त्यो बेला नेपाल भारतको भूभाग भएको' बताए। मनोज मुन्तासिरले भने, 'म नेपालको विरोध बुझ्न सकिन्छ। जब यो कथा भयो, नेपाल भारतको हिस्सा थियो। सीतालाई भारतकी छोरी भनिरहेका छौं भने कुन नेपाल भारतभन्दा फरक थियो। नेपाल सन्

बाँकी पृष्ठ २ मा



मधेश प्रदेशकै विशेषज्ञ अस्पतालको रुपमा स्तरउन्नति
अएकोमा यस अस्पतालका सम्पूर्ण चिकित्सक,
कर्मचारी तथा शुभचिन्तकहरूमा हार्दिक बधाई छ।

हाम्रा सेवाहरू :-

कैथलैबबाट मुटुसम्बन्धी सम्पूर्ण ईलाजमा
रु. एक लाखसम्म छुट

चोटपटक लागि न्यूरो सर्जरी ईलाजमा
रु. एक लाखसम्म छुट

MRI, CT SCAN

फ्री डाईलाइसिस सेवा

स्वास्थ्य वीमा कार्यक्रम

आमा सुरक्षा कार्यक्रम अन्तर्गत फ्री प्रसूति सेवा



वीरगंज हेल्थ केयर अस्पताल

बहुअरी, वीरगंज महानगरपालिका-१४

सम्पर्क नं.: ९८१४२९२००८

info@bhchospital.com

www.bhchospital.com

जसपा मधेश प्रदेश उपाध्यक्षसहित ६ जनालाई कारवाही



मधेशदृष्टि राजविराज । प्रतिनिधिसभा तथा प्रदेशसभा सदस्य निर्वाचनमा अन्तरघात गरेको अभियोगमा सत्तारूढ जनता समाजवादी पार्टी नेपालले सप्तरीमा ६ जनामाथि कारवाही गरेको छ । मधेश प्रदेश समितिका उपाध्यक्ष शम्भु कुमार भ्ना, सदस्य सत्यनारायण यादव, जिल्ला कार्याकारिणी समिती सदस्य निरज कुमार भ्ना लगायतमाथि पार्टी विरोधी गतिविधि गरेको आरोपमा कारबाही गरेको हो । जसपा मधेश प्रदेशका उपाध्यक्ष भ्नालाई पदमुक्त गरिएको छ भने सदस्य सत्यनारायण यादवलाई साधारण सदस्य समेत नरहने गरी कारवाही गरिएको जनाइएको छ । पार्टीको केन्द्रिय समितिले कारबाहीको	सिफारिस गर अनुसार प्रदेश समितिको बसेको बैठकबाट भ्ना र यादवलाई कारबाही गरिएको जसपा मधेश प्रदेश समितिले जनाएको छ । उनीहरूमाथि निर्वाचनको समयमा पार्टीका आधिकारिक उम्मेदवारलाई नसघाएको आरोप लगाइएको छ । त्यस्तै जसपा सप्तरी जिल्ला कार्यकारिणी समिति सदस्य निरज कुमार भ्नालाई पदमुक्त गरिएको छ भने विष्णुपुर गाउँपालिका वडा नम्बर ६ का उपाध्यक्ष विरेन्द्र कुमार रामलाई साधारण सदस्य समेत नरहने गरि पार्टीबाट निष्कासन गरिएको छ । त्यस्तै केन्द्रिय समितिको पत्र अनुसार जिल्ला बैठकबाट उनीहरूलाई कारवाही गरिएको जसपा सप्तरीले जनाएको छ । उनीहरूमाथि पार्टी अनुसारन विपरीत कार्य गरेको आरोप लागेको छ । त्यस्तै
--	--

दुवानी सेवा अनिश्चितकालका लागि...

छ । 'एउटा मालवाहक ट्रकमा खुद्रा सामानका कम्तिमा ४० देखि एक सय सम्म पार्टीहरु हुन्छन्' सचिव धिमरेले भने 'सबै पार्टीको श्रोत ल्याउनु, केहिको खाता ल्याउनु, पार्टी बोलाउनु, अडिटर बोलाउनु जस्ता अनेकौं विषयको भ्न्नभ्न्न राजस्व अनुसन्धान कार्यालयमा सृजना हुन्छ, कुनै पार्टीको गल्ती फेला नपर्दा पनि अनुसन्धान टुङ्गो लगाउन १० देखि १२ दिनसम्म लाग्छ ।'

'बिल बिजक भएका पार्टीको सामान पनि चेकजाँचको नाममा १० देखि १२ दिनसम्म थन्किरहन्छ, जसको कारण ट्रक डिटेन्सन हुँदा प्रतिदिन चालक र सहचालकलाई ५ हजार रुपैयाँ खर्च दिनुपर्छ ।' सचिव धिमरेले भने 'जब कि एउटा ट्रकमा सामान लोड गरि पठाउँदा एक हजार ५ सय देखि दुई हजार रुपैयासम्म दुवानी व्यवसायीले आम्दानी गर्छ तर यो दुई हप्ताको भ्न्नभ्न्नले कमाउनु भन्दा पनि गुमाउनुपर्ने अवस्था सृजना भएकोले दुवानी व्यवसायी मर्कामा परेको बताए ।

'गल्ती नभेटिँदा कहाँबाट जरिवाना तिर्ने ?' एक व्यवसायीले भने 'प्रहरी र राजस्वले नै व्यवसायीलाई अवैध काम गर्न बाध्य पारिरहेको छ, उनीहरूकै कारण दुवानी व्यवसायीमाथि अनावश्यक आर्थिक भार परेको छ ।' भीसीटीएसको माध्यबाट सरकारको अनलाईन कम्प्युटरमा प्रविष्टिकरण भई पठाइएको माल सामान तथा पार्टीको सम्पूर्ण लेखाजोखा कम्प्युटरमा हुँदाहुँदै त्यसको उपयोग गरी दुवानी व्यवसायीहरूलाई मात्र अण्ड्यारोमा पर्ने काम भइरहेको दुवानी व्यवसायीहरूको भनाई छ ।

'अनुसन्धान प्रक्रिया छरितो पार्नुपर्छ, गलत गर्नेलाई कारवाही गर्नुपर्छ, तर सही काम गर्दा गर्दै पनि प्रहरी र राजस्वको रूखैयाले अधिकशः दुवानी व्यवसायी मर्कामा परि रहेको उनीहरूको भनाई छ । समास्या समाधान नहुनेजसम्म दुवानी सेवा ठप्प रहने टाुन्सपोर्ट एशोसिएशनले जनाएको छ । 'टाुन्सपोर्ट हब' को रूपमा रहेको वीरगंजमा ६ दर्जन भन्दा बढी व्यवसायी दुवानी सेवामा आवद्ध छन् । वीरगंजका दुईवटा भन्सार र औद्योगिक क्षेत्र बाहेक टाुन्सपोर्ट एशोसिएसनमा आवद्ध व्यवसायीहरूले दैनिक एक सयको हाराहारीमा ट्रकमा विभिन्न माल सामान लोड गरि मुलुकको विभिन्न क्षेत्रमा दुवानी गर्दै आएका छन् ।

फिल्म आदिपुरुषले नेपालमा ल्याएको हलचल...

१९०३ वा ०४ सालको कुरा हो, जब नेपाल भारतबाट अलग भयो । नेपाल भारत थियो, भारतको अंश थियो, त्यस अनुसार सीता भारतकी छोरी थिइन् ।मनोज मुन्ताशिरको यो स्पष्टीकरणपछि नेपालमा विवाद भन्न बढेको देखिएको छ । यस विवाद पछि धरान उपमहानगरपालिका,पोखरा महानगरपालिकाले पनि फिल्म चलाउनबाट रोक लगाएको छ । यद्यपी फिल्म वितरकले काठमाडौँमा फिल्म चलाउनबाट रोक लगाइएपछि देशभरिबाट प्रदर्शन बन्द गरेको छ तर मनोजको बयानले देशभरिमा त्यसको कडा विरोध भइरहेको छ ।

नेपाल र भारतविचको सीमा विवाद नेपालको कालापानी,लिम्पूयाधुरा र लिपुलेखमाथि भारतीय कब्जाले दुवै देशविच हुदै आएको सीमा विवादमा मनोजको वयानले भन्न विवादमा घिउ थप्ने काम भएको छ । भन्न भारती संसदमा अखंड भारतको चिन्ता नेपाली क्षेत्र समावेश गरि नक्सान्कन गरिएपछि दुवै देशको पारस्परिक सम्वन्धमा अहिले दुरीपना बढदो रहेको छ । यद्यपी भारतका तर्फबाट यो सांस्कृतिक नक्सामात्र रहेको भनेको छ । यता काठमाडौँका मेयर बमलेन्द्र साहले आफ्नो कार्यालयमा ग्रेटर नेपालको नक्सा भुण्डयाइएपछि अहिले भारतभरि त्यसको चर्चा चुलिएको छ । मेयर साहले पनि एतिहासीक नक्सा लगाइएको भनेर भन्दै आएका छन् । यस किसीमको बयानवाजीले दुई देश विचको परस्पर सम्वन्धमा तित्कता बढने भएकोले दुवै देशले छलफल गरे विवाद समाधान गर्नु अति आवश्यक रहेको विश्लेषकहरूको भनाई रहेको छ ।

चार राजनीतिक दलको मोर्चाबन्दी,समाजवादी...

अवलम्बन गर्नेछ । विगतका विभिन्न कालखण्डमा भएका आन्दोलनहरूका कारण विभिन्न दलका नेता र कार्यकर्ताहरूमाथि लगाइएका मुद्दाहरूको खारेजी र राजबन्दी रिहाइका लागि आवश्यक कानुनी र राजनीतिक पहल गर्ने र विभिन्न राजनीतिक दलहरूसँग भएका सहमति र सम्झौताहरू कार्यान्वयन गर्ने भएको छ । समाजको विविधतायुक्त चरित्रअनुरूप राष्ट्रिय, लोकतान्त्रिक र वैज्ञानिक संस्कृति प्रवर्द्धन गर्ने, जाति, भाषा, धर्म तथा संस्कृतिको क्षेत्रमा रहेका सम्पूर्ण भेदभावहरूको अन्त्य गरी राष्ट्रिय एकता प्रवर्द्धन गर्ने, प्रगतिशील कला, साहित्य र संस्कृतिको विकासलाई प्रोत्साहित गर्नेछन् । त्यसैगरी, समाजमा विद्यमान वर्गीय, जातीय, क्षेत्रीय, लिङ्गीय सबै प्रकारका शोषण, उत्पीडन र विभेदहरूको अन्त्य गरी समता, स्वतन्त्रता एवं न्यायमा आधारित समाजिक व्यवस्था निर्माण गर्ने तथा श्रम संस्कृतिलाई प्रोत्साहित गर्ने एवं श्रमजीवी जनताको पहलकदमीमा आर्थिक समृद्धिको माध्यमबाट आर्थिक, सामाजिक र सांस्कृतिक रूपान्तरण गर्ने लक्ष्य राखेको छ । मोर्चाको नेतृत्व आलोपालो गर्ने सहमति भएको छ । यस्तै, दैनिक कार्यसञ्चालनका लागि एउटा सचिवालय गठन गर्नेछ । मोर्चालाई स्थानीयस्तरसम्म विस्तार गरिनेछ । कार्यक्रममा मोर्चामा आबद्ध दलका शीर्ष नेताले हातेमालो गर्दै प्रसन्नता व्यक्त गरेका थिए ।

☎ महत्त्वपूर्ण टेलिफोन नम्बरहरू ☎	🕌 मन्दिरको समय
धनुषा (०८११)	महोत्तरी (०८४३)
एम्बुलेन्स ५२६०११,०४१६२०४९१,५२०२३०, ५२३८६४	जलेश्वर अस्पताल ५२००७० ५२०००९ एम्बुलेन्स ५२०१००
प्रहरी १००, ५२००१९	विद्युत ५२००६६, ५२०१६६
बाराण यन्त्र ५२००११	
जनकपुर अञ्चल अस्पताल रक्त संचार केन्द्र (रेडक्रस)	५२००३३
आँखा अस्पताल	५२००४०
विद्युत फ्युज शाखा	५२०३९७
एयर पोर्ट	५२०१५१
बुद्ध एयर	५२००४४
यति एयरलाइन्स	५२५०२२
जनकी केबुल	५२००७७
साह केबुल	५२३७२८
मुजेलिया प्रहरी चौकी	५२४७२५
साशस्त्र प्रहरी मुजेलिया	५२०७७०
	५२७७२३, ५२७७००
रत्नसागर मन्दिर (प्रत्येक दिन)	
बिहान ढोका खुल्ने समय :	५:०० बजे
बिहान पूजा खर्तै :	८:०० बजे
भोगराज लामे समय:	११:३० बजे
निशुल्क अन्न क्षेत्रे (दिउँसो):	१२:०० बजे
मन्दिर बन्द हुने समय:	१२:०० बजे
खुल्ने समय (दिउँसो):	४:०० बजे
रात्री आरती पूजा हुने समय:	९:३० बजे
रात्री मन्दिर बन्द हुने समय:	१०:०० बजे

बुवा गुमाएका बालबालिकालाई सहयोग



मधेशदृष्टि सर्लाही। सर्लाहीको हरिपुरमा बुवा गुमाएका ८६ जना बालबालिकालाई शैक्षिक सामग्री र आर्थिक सहयोग गरिएको छ ।

स्थानीय समाज विकास केन्द्र हरिपुर नगरपालिका वडा नम्बर १ स्थित हजारविधाले हेलिपड ह्याण्ड फर रिलिफ एण्ड डेभलपमेन्टसँग सहकार्य गरी बुवाको निधन भइसकेका

बालबालिकालाई पठनपाठन सामग्री र आर्थिक सहयोग गरेको हो । नगरभित्रका विभिन्न सरकारी विद्यालय तथा मदरसामा अध्ययन गरिरहेका ती बालबालिकालाई कापी, कलम, जोमिट्री

बाढी पहिरो अपडेट : ६ को मृत्यु, ६ घाइते २१ बेपत्ता

रासस काठमाडौँ । अविर्ल वर्षाको कारण जेठ ३१ गतेदेखि देशका विभिन्न स्थानमा आएको बाढी एवं पहिरामा परी सोमबार अपराह्नसम्म ६ जनाको मृत्यु भएको छ । बाढी तथा पहिरामा परी संखुवासभामा एक, ताप्लेजुङमा तीन, पाँचथरमा एक र नुवाकोटमा एक गरी जम्मा ६ जनाको मृत्यु भएको प्रहरी प्रधान कार्यालयले जनाएको छ । जसमध्ये पाँच पुरुष र एकजना बालिका रहेका छन् । साथै बाढी एवं पहिरामा परी सन्वासभामा तीन, ताप्लेजुङमा दुई र पाँचथरमा एक गरी जम्मा ६ जना घाइते भएका छन् । घाइतेहरूलाई उपचारका लागि स्थानीय अस्पताल लगिएको छ । बाढी पहिरामा परी संखुवासभामा २१, ताप्लेजुङमा तीन र पाँचथरमा पाँचजना गरी जम्मा २९ जना बेपत्ता अर्कै बेपत्ता भएका प्रहरी प्रवक्ता प्रहरी नायब महानिरीक्षक कुबेर कडायतले बताए । बेपत्ताको खोजी कार्य जारी रहेको पनि उनले बताए । बाढी एवं पहिराका कारण ३५ घर,



मधेशदृष्टि रौतहट । लामोसमय देखि विवादको घेरामा रहेको रौतहटको देवाहीगोनाही नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको जिम्मेवारी उपसचिव शम्भु यादवले पाएका छन् । उपसचिव यादवले जिम्मेवारी पाएपछि आइतवार विधिवतरूपमा नगरपालिकाको कार्यपालिकाको कार्यालयमा हाजिर भएका हुन् । यस अवसरमा मेयर प्रेमलाल साहले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत शम्भु यादवलाई माला र खोंदा ओढाएर सम्मान सहित स्वागत गरेका थिए । मेयर साहले उनको कार्यकाल सफलताको शुभकामना समेत दिएका छन् । यस अवसरमा देवाहीगोनाही नगरपालीकाका निर्वाचित जनप्रतिनिधिका साथै विभिन्न पार्टीका नेता कार्यकर्ता, नेपाल प्रहरी तथा सशस्त्र प्रहरीका प्रतिनिधिहरूको समेत उपस्थिती

----- राशिफल -----

मे़ष - ARIES
च,चे,चो,ला,लि,लु,ले,लो,अ

वृ़ष- TAURUS
इ,उ,ए,ओ,वा,वि,वु,वे,वो

मि़थुन - GEMINI
का,कि,कु,घ,ङ,छ,के,को,ह

कर्कट - CANCER
हि,हु,हे,हो,डा,डि,डु,डे,डो

आजको दिन खेलकुद तथा मनोरञ्जनात्मक कार्यमा बिल्ला, पारिवारिक मित्रता तथा रमाइलो यात्रा होला ।

सिंह - LEO
मा,मि,मु,मे,मो,टा,टि,टु,टे

आज कुनै उपहार तथा पुरस्कार प्राप्त हुने योग पनि रहेको छ ।आज दक्षिण तिरको यात्रा जगरेकै राम्रो होला ।

धनु- SAGITTARIUS
ये,यो,भ,भि,भु,व्र,फा,ड,भे

आजको दिन धन आर्जनका विभिन्न मार्गहरु प्रशस्त होलान् धन तथा मान प्राप्त हुनसक्छ, वैदेशिक यात्राका अवसरहरु पनि आउनसक्छ,

आजको दिन तपाईंको व्यक्तित्व देखेर सबै प्रभावित होलान्, आर्थिक लेनदेनमा विशेष सावधानी अपनाउनुहोला।

आजको दिन अनावश्यक खर्चको योग आएको छ तपाईंको कनजोरीको फाइदा उठाउनान्, धैर्य तथा विवेकले काम लिनुहोला।

आजको दिन तपाईंलाई गुम बिद्या तथा शिक्षा प्राप्त होला , आज विशेष परिस्थितिले दिनभर मन रमाउला ।

आदिवासी जनजाति महासंघद्वारा

हंसपुर नगरपालिकालाई चेतावनी



मधेशदृष्टि जनकपुरधाम । धनुषाको हंसपुर नगरपालिकामा रहेका आदिवासी जनजातीहरूलाई सेवा सुविधाबाट वञ्चित गर्न खोजेको भन्दै आन्दोलनको अल्टिमेटम दिएका छन् । आदिवासी जनजाति महासंघ हंसपुर नगरपालिकाका अध्यक्ष रामउदेश मण्डलले हंसपुर नगरपालिकाले सूचितकृत गरेपनि बेवास्ता गरेको भन्दै तीन दिन भित्रमा माग

सम्बोधन नगरेमा आन्दोलन गर्ने चेतावनी दिएका छन् । हंसपुर नगरपालिकाले आदिवासी जनजातीमा सूचितकृत गरिसकेका जातीहरूबारे सम्बन्धित निकायमा जानकारी गराउन तथा सेवा सुविधा प्रवाह गर्न पटक-पटक लिखित एवं मौखिक रुपले भन्दापनि बेवास्ता गरेकाले आन्दोलनमा उत्रिँदा हुने क्षतिको सम्पूर्ण जवाफदेही नगरपालिकाले लिनुपर्ने अध्यक्ष मण्डलले बताए ।

सिरहामा दिनहुँ आगलागी हुँदा स्थानीय त्रसित



मुकेश कुमार यादव सिरहा । सिरहाको धनगढीमाई नगरपालिका ११ बलुवाटोलका सदायवस्तीमा दिनहु आगलागीहुँदा स्थानीय त्रसित बनेका छन्। पछिल्लो १५ दिनदेखि दिनहु घर तथा घरमा रहेका लताकपडा लगायतका सामग्रीमा दिवहुँ अचानक आगोलाम्न थालेपछि वस्तीका मानिसहरु त्रसित बनेका हुन्। जुनसुकैवेला जतासुकै आगोलामने भएपछि वस्तीका सवे मानिस गाउँ छोडर वाहिर काममा समेत जान पाएका छैनन्। सदाय वस्तिक वस्तीका ३० वर्षीय कल्पना सदायले लगाएको कपडामा पछिल्ला चारदिनदेखि दिनमै ३-४ पटक आगोलाम्न थालेपछि वस्ती भन्न आतङ्कित बनेका छन् । 'कल्पना दिसा पीसाव जाँदा र एकैले पर्ने वित्तिकै कपडामा आगो लागि हाल्छ; कल्पनाका बजैसासु ७१ वर्षीय गौरी सदाले भने, 'एकलो हुनेवित्तिकै उनले लाएको कपडामा आगो लागि हाल्छा दिसा, पीसाव गर्नजाँदा पनि गाह्रो भएको छ। आजैमात्र (सोमबार) विहान दिसागर्न गएका बेला उनले लाएको कपडामा चार पटक आगो लागि सक्यो।' माघबाट वस्तीमा आगलागी सुरु भएको स्थानीय कमल सिंहले बताए। उनले भने, 'पहिलो पटक यो वस्तिमा माघ महिनामा मन्कु सदाको घरमा आगलागी भएको थियो। त्यसवेला गाउँमा कोही नभएले

उनको घरे शखाप भयो। तर, पछिल्लो १५ दिनदेखि सुरुभएको आगलागीले वस्तीका सबैजसो घरको छानो र कपडा, ओछ्यानहरु जलेको छ ।'

कल्पनाले सान-साना नानीहरु भएकाले घरमै



बच्चा स्याहार्ने र खाना बनाउने काममा रहेकाले गाउँमा भएको आगो निभाउने गरेको बताए। यहि क्रममा गत शुक्रवार (असार १ गते) घरमा खाना बनाइरहेका बेला उनले बारीतर्फबाट जिउभरी आगो दनदनी बल्दै गरेको बच्चा घरतिरै दैड्दै आएको देखेको बताए। उनले भने, 'म घरमा खाना बनाउँदै थिएँ। माड फाल्न निस्केको बेला मैले जिभरी आगो दनिकदै गरेको बच्चा मै तिर आईरहेको देखे। बच्चा देखेपछि म चिस्याउँदै बजै सासुलाई

बोलाउन घरतिर आएँ। बजै सासुसँगै फर्केर जाँदा बच्चा भेटिना वरपर खोजे कतै भेटिएन।' त्यहि दिनदेखि कल्पना एकैले हुने वित्तिकै र दिसा पीसाव जाँदा कपडामा

कपडावाहेक केही छैन। कल्पनाका सासु शिवोले भने, मेरो यहि लाएको कपडामात्रै हो। सबै जलिसक्यो। कल्पनाको दिनमै चारपटक आगोलाम्न थालेपछि छिमेकीले दिएको कपडाले लाज ढाक्नु परेको छ।' गाउँलेहरुमा कुल रिसाएकाले यस्तो घटना भएको अन्धविश्वास छ। कुल रिफाउन उनीहरुले यस विचमो पाँच गाउँ मारेर भगवती (दिनाभद्री) को पुजा गरिसकेको छ। गाउँलेहरुले चन्दा उठाएर दिएका पैसाले बोका पाठी किनरे चढाई पनि सकेका छन्। तर, घटना घट्नुको साटो दिनदिनै बढीरहेको उनीहरु बताउँछन्। गाउँलेले अझै राम्रो धामीलाई बोलाएर गाउँ छेक्ने निधो गरेको बताए।

कल्पनाको जिउमा आगोले पोलेर घाउ हुन थालेपनि उपचारको लागि स्वास्थ्य संस्था लगेएको छैन। औषधी उपचार गर्दा देउता भन्न रिसाउने अन्धविश्वासका कारण उनको उपचार भएको छैन। यस विच गाउँलेहरुले प्रहरीलाई खबर गरेपनि उनीहरुले खासै चाँसो नदिएको बताउँछन्। 'यो घटनाले हामी अनौलोमा छौं; स्थानिय लप्टु सदायले भने, 'प्रहरी, स्थानीय सरकारलाई खबर गर्‍यौँ। क्ठाउनु पनि भयो। तर, केही वास्ता गरेको छैन।' सिरहा प्रहरीले औपचारिक रुपमा घटनाको जानकारी जानकारी नभएको बताएको छ। मेयर शिवशंकर महोसँग सम्पर्क गर्दा उहाँ सम्पर्कमा आएनन्। यो २२ सरका सदाय(सुसहर) वस्तीमा शौचालय नभएका कारण जनीका उखुवारी र भाडीमा दिसा गर्न जाने गरेको छ ।

शिशु फालेर फरार हुने प्रहरी नियन्त्रणमा



मधेशदृष्टि सिरहा । सिराहाको लहान नगरपालिका ३ मा रहेको प्रादेशिक अस्पताल गेटमा गत जेठ १३ गते करिव १ वजेराति नवजात शिशु फालेर फरार भएकामध्ये एकजनालाई प्रहरी नियन्त्रणमा लिएको छ । विवाहने नगरी सँगै बस्दै आएको युवतीसँगको सम्बन्धले शिशु जन्मिएपछि अस्पतालको गेटमा फालेर फरार भएका पुरुषलाई प्रहरीले पक्राउ गरेको हो। सिसिटिभी फुटेज हेरेर सादा पोसाकका प्रहरी परिचालन गरी शिशु फाल्न मोटरसाइकल चलाएर आएका पुरुषलाई लहान बजार क्षेत्रबाट गत जेठ २६ गते पक्राउ गरी जन्माएको बच्चा फाल्ने र परित्याग गरेको कसुरसमा प्रहरीले मुद्दा दायर गरेका छन् । इलाका प्रहरी कार्यालय लहानका अनुसार शिशु भेटिएपछि तत्काल उद्धार गरी अस्पतालस्थित एकद्वार संकट व्यवस्थापन केन्द्र (ओसिएमसी)लाई जिम्मा दिएर प्रहरीले फरार भएका दुईजनाको खोजतलास गर्ने क्रममा एकजनालाई पक्राउ गरी मुद्दा चलाएको छ। अस्पताल परिसरमा मध्यरातमा केटिएम मोटरसाइकलमा बच्चासहित भागेको मेसु कुशवाहाले जनाए । आएर करिब १५ दिनजतिको शिशु फालेर फरार भएका थिए ।

पक्राउ परेका पुरुष र महिला गत बैशाख २७ गते दिउसो करिव ३ वजेको समयमा पेट दुख्यो भन्दै प्रादेशिक अस्पताल लहानमा भर्ना भएको सोही अस्तालका स्टाप नर्स निमर्ला साहले बताइन्। उनले भनिन्, ' विहान देखि पेट दुखिरहेको भनेपनि हामिले चेकजाँच गरेको थिए, चेकजाँच गर्दा उनको मास पनि पुगेको पाइएपछि हामिले विवाहित हो कि होइन सोधेपछि उनीहरु अल्मलिएर भन्ने हामी कोर्ट म्यारेज गरेको हो,' । तत्पश्चात हामी उपचारमा भिडे , अस्पताल भर्ना भएको केहि घण्टामै बच्चा जन्मियो ।' उनले थपिन् , ' बच्चाको मास पुगेको नर्मले भएपछि हामिले भोली पल्ट उनलाई डिस्चाज गरिदिएको साहले सुनाइन् ।' सप्तरीको कल्याणुर नगरपालिका १० घर भएका २० वर्षीय नाम परिवर्तित भुवन चौधरी र सोही जिल्लाको बलान विहुल गाउँपालिका २ वस्ने नाम परिवर्तित करिश्मा चौधरीको बच्चा रहेको प्रादेशिक अस्पताल लाहानका मेसु सुनिल कुशवाहाले जनाएको छ। प्रादेशिक अस्पतालमै बच्चा जन्माएर गएको उनिहरुले १५ दिन पश्चात मुखमा मास्क लगाई रातीको समयमा बच्चलाई अस्पतालको गेट नजिक फयालेर भागेको मेसु कुशवाहाले जनाए । उनले भने, ' हामीले वेवारीसे अवस्थामा फेला परेका बच्चालाई

आज २४ दिन पछि सवे कानुनी प्रक्रियाहरु मिलाएर लाहान नगरपालिकालाई जिम्मा लगाउदै छौं । वेवारीसे अवस्थामा फेला परेको बच्चाको बुवा,आमाको पनि पहिचान भैइसकेकोले नगरले उनीहरुलाई जिम्मा लगाउने भएको छ। आज हामी प्रक्रियागत नगरलाई जिम्मा लगाइदिन्छौ।' बजार क्षेत्रबाट करिब २० वर्षीय युवकलाई पक्राउ गरी आफूले जन्माएको बच्चा फाल्ने र परित्याग गरेको कसुरसम्बन्धी मुद्दामा सिराहा जिल्ला अदालतबाट पहिलोपटक सात र दोस्रोपटक पाँच दिनको म्याद थप गरी अनुसन्धान भइरहेको इलाका प्रहरी कार्यालय लहान प्रहरी प्रमुख प्रहरी नायब उपरीक्षक भोलाराज भट्टले जनाएको छ। मध्यरातमा अस्पतालको सुरक्षार्थ खटिएका सुरक्षागार्डले बच्चा रोएको सुनेपछि तत्काल अस्पतालका चिकित्सक, नर्स र प्रहरीसहितको टोलीलाई खबर गरेका थिए। नवजात शिशुको उद्धार गरी अस्पतालस्थित एकद्वार संकट व्यवस्थापन केन्द्र (ओसिएमसी) को जिम्मामा राखिएको थियो । ओसिएमसीको जिम्मामा रहेको शिशुको अवस्था सामान्य रहेको र आफन्तको जिम्मा लगाउने प्रक्रिया अगाडी बढिसकेको प्रहरीले जनाएको छ ।

सेनेटरी प्याड खरिदमा अनियमितता

मधेशदृष्टि राजविराज । सप्तरीको डाकोश्वरी नगरपालिकाले सेनटरी प्याड खरिदमा अनियमितता गरेको छ । नगरपालिकाले आवश्यकता भन्दाबढी सेनटरी प्याड खरिद गरी आर्थिक अनियमितता गरेको हो । महालेखा परिक्षकको प्रतिवेदन २०७९ अनुसार आवश्यकताभन्दा बढी प्याड खरिद गरी लाखौं रकम अनियमितता गरेको ठहर छ । सामुदायिक विद्यालयमा अध्यानरत कक्षा ६ देखि माथिका छात्राहरुका लागि नि:शुल्क सेनटरी प्याड वितरणका लागि गोश्वारा भौचर नम्बर ८९/२०७९/३/२४ बाट यस वर्ष पालिकाले २४ लाख ९७ हजार १ सय ८ रुपैयाँ भ्याट सहित श्रीमुकेश एण्ड अंशु कन्स्ट्रक्सन एण्ड ट्रेडिङ प्रािललाई भुक्तानी दिएको देखिएको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ । नगरपालिकाले कमिसनको लागि विद्यालयको मागसंख्या भन्दा बढी प्याड खरिद गरि लाखौं भ्रष्टाचार गरेको



महालेखाको प्रतिवेदन उल्लेख गरिएको छ । सेनटरी प्याड व्यवस्थापन कार्यविधि २०७६ अनुसार विद्यालयक े माग संख्याको आधारमा पालिकाले खरिद गर्नुपर्ने व्यवस्था छ, कक्षा ६ भन्दामाथि अध्यानरत छात्राहरुको संख्या सत्यापन तथ्यांकको आधारमा २ हजार ६३ रहेको महालेखाको प्रतिवेदनमा उल्लेख गरिएको छ । भने प्रति छात्रा १२ महिनाको जम्मा २४ हजार ७ सय ५६ परिणाम प्याकेट आवश्यक पर्नेमा यस वर्ष पालिकाले ३५ हजार ७ सय प्याकेट खरिद गरेको

छ । सत्यापन तथ्यांकलाई आधार मान्दा

प्याकेट ६१/९ का दरले

भ्याटसहित ७ लाख ६५ हजार ५

सय रुपैयाँको

बढी खरिद गरेको

देखिन्छ । यसरी बढी

परिणाम माग गरी

खरिद गर्ने परिपाटीमा

नियन्त्रण गर्ने तर्फ

पालिकाले ध्यान

नदैं मनपर्दी

गरेको छ । नगरपालिकाले

खरिद गरेको प्याड सम्बन्धित

लाभग्राहीलाई

वितरण नगरेकोले वितरण गरेको

१० हजार ९ सय ४४ परिणाम प्रति

वितरण नगरेकोले वितरण गरेको

हतियारसहित दुई जना पक्राउ



मधेशदृष्टि रौतहट । रौतहटमा प्रहरीले दुई जनालाई हातहतियारसहित पक्राउ गरेका छन् । सवारी चेकजाँचको क्रममा रौतहटको मौलापुर नगरपालिकामा सुरक्षाकर्मीले एकथान कटुवा पेस्तोल, गोलीसहित दुई जनालाई पक्राउ गरेको हो । इलाका प्रहरी कार्यालय मौलापुरबाट खटेको प्रहरीले मौलापुर नगरपालिका वडा नम्बर ५ स्थित आईटी चोकजाँचमा विभिन्न सवारी र पैदल यात्रुहरु जाँच गर्ने क्रममा वीरगंजबाट

आउँदै गरेको यूपी ५७ एफ ३२३८ नम्बरको मोटरसाइकल चेकजाँच गर्दा सिट मुनि लुकाइराखेको अवस्थामा कटुवा पेस्तोल १ थान र गोली १ थान फेला परेको रौतहटका प्रहरी उपरीक्षक वीरबहादुर बुढामगरले जानकारी दिए । हतियारसहित सलाईको मलंगवा नगरपालिका वडा नम्बर ७ बस्ने मोटरसाइकल चालक उमेश राय र पछाडी सवार मोहन रायसमेतलाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको छ । यस सम्बन्धमा थप अनुसन्धान भइरहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालय रौतहटले जनाएको छ ।



मधेशदृष्टि रौतहट । राष्ट्रियसभाकी उपाध्यक्ष उर्मिला अर्यालले मौलापुर नगरपालिकाको विकासमा योगदान पुर्याउने प्रतिबद्धता जनाएकी छन् ।

सोमवार रौतहटको मालापुर नगर क्षेत्र अन्तर्गत विभिन्न विकास निर्माणका योजनाहरुको स्थलगत अनुगमन निरीक्षण गर्दै उपाध्यक्ष अर्यालले मौलापुरको विकास निर्माणको कार्यप्रति सन्तुष्टि

प्रमाण पेश गर्नुपर्ने प्रतिवेदनमा उल्लेख गरिएको छ । यस नगरपालिकाले नक्कली खरिद गरि भ्रष्टाचार गरेको प्रतिवेदनमा आशंका गरिएको छ । जित्सी खातामा परिक्षण गर्दा अझैपनि पालिकाले ३५ हजार ७ सय प्याकेट प्रतिप्याकेट ६१.९ को दरले कुल रकम भ्याट सहित २४ लाख ९७ हजार १ सय ८ रुपैयाँ बराबरको सेनटरी प्याड गरिद गरेको महालेखा प्रतिवेदन २०७९ मा भनिएको छ । भने समयमै खरिद गरी सम्बन्धित विद्यालयहरुले आफ्नो जित्सी खातामा आव्यादनी बाँधेर र विद्यार्थीहरुलाई वितरण गरेको प्रमाण पेश गर्न समेत भनिएको छ ।

राष्ट्रियसभा उपाध्यक्षद्वारा मौलापुर निरीक्षण

जनाउँदै यसरी प्रतिबद्धता व्यक्त गरिन् । उपाध्यक्ष अर्याल मौलापुर स्थित पुरातात्विक महादेव मन्दिर, बसपार्क, (ल्यान्ड पुलिड) जगा एकीकरण तथा नया सहरको योजना, पिकनिक पार्क, बहुउद्देश्यीय भवन लगाएतको पूर्वाधार निरीक्षण गरिन् । निरीक्षणको क्रममा मौलापुर नगरपालिकाकी मेयर रीना कुमारी साहले उक्त भौतिक संरचना बारे उपाध्यक्ष अर्याललाई जानकारी दिएका थिए । मौलापुर जस्तो ग्रामिण क्षेत्रमा सहरको जस्तो विकास निर्माणका पूर्वाधार निर्माण, ७५ विगहा जग्गामा नया सहरको अवधारणा तथा पुरातात्विक महादेव मन्दिरलाई विश्व सम्पदा सूचीमा राख्ने प्रयासलाई राष्ट्रियसभाकी उपाध्यक्ष अर्यालले खुलेर सराहना गरेका थिए । साथै मौलापुरमा विकास निर्माणका थप योजनाको लागि विशेषरूपमा पहल गर्ने प्रतिबद्धता जनाएको मेयर रीना कुमारी साहले जानकारी दिइन् । मौलापुरको अवलोकन निरीक्षणको क्रममा राष्ट्रियसभा सचिवालयका पदाधिकारीहरुको समेत सहभागिता रहेको टोलीमा सहभागी सुमन यादवले जानकारी दिइन् ।

विद्युत प्राधिकरण जनताप्रति उत्तरदायी नरहेको प्रभु साहको आरोप



सञ्जय मिश्रा रौतहट । आम जनता पार्टीका अध्यक्ष प्रभु साहले नेपाल विद्युत् प्राधिकरण नेपाली जनताप्रति उत्तरदायी जवाफदेही नभएको आरोप लगाएका छन् । सोमबार प्रतिनिधि सभा बैठकको सुन्य समयमा बोल्दै पूर्वमन्त्रीसमेत रहेका अध्यक्ष शाहले विद्युत प्राधिकरण नेपाली जनतालाई भुक्त्याउने काम मात्र गरेको टिप्पणी गरेका थिए । ऊर्जा क्षेत्रमा ६० अर्ब

पैसा छुट्याएको भए पनि कहाँ खर्च गर्ने भन्ने स्पष्ट उल्लेख नभएको उनको दाबी रहेको छ । उनले प्रतिप्रश्न गर्दै भने, 'नेपाल विद्युत् प्राधिकरण, नेपाल सरकार र नेपाली जनताप्रति उत्तरदायी छ वा विदेशी शक्तिकेन्द्रप्रति जवाफदेही छ' । उनले अघि थर्दै भने, 'रेड बुकले के भन्छ भने विद्युत् प्राधिकरण जनताप्रति जवाफदेही छैन । समासुखज्यूले त्यसलाई त फर्काइदिनुपर्ने हो उनले भने किनकि

ऊर्जामा फर्न्डै ६० अर्बजति पैसा छ कुन कहाँ के क्रियाकलापमा कसरी खर्च गर्छ भन्ने छैन । वैकल्पिक ऊर्जाको २० पाना ओगटेर फर्न्डै ४० पेजसम्म कुन-कुन पालिकामा कति-कति लाख भनेर छोपेर जनतालाई भुक्त्याउने बाहेक केही काम भएको छैन । यति दुनियाँको इन्ट्रेस्ट भइरहेको ऊर्जा क्षेत्र सांसद जान्ने नहुने ? के छ भित्रो कुप फिताब लेख्ने नहुने ? शीर्षक अनुसार गतिविधि सांसदहरुले जान्ने नहुने हो ? कुन ठाउँमा विद्युत् प्रसारण बढाउँदै हुनुहुन्छ ? कहाँ सबस्टेशन बढाउँदै हुनुहुन्छ । यसरी अपारदर्शितारूपमा भ्रष्टाचार विद्युत प्राधिकरणको नाममा भ्रष्टाचार भइरहेको उनले आरोप लगाए । विद्युत प्राधिकरणले आफूलाई नाफामा देखाएर दुनियाँलाई भुक्त्याएको आरोप पनि उनले लगाए । प्राधिकरणले व्यापारिक घरानाहरुलाई सेवा गरेको, तर गाउँघरमा विद्युत प्रसारण गर्न नसकेको अध्यक्ष साहले बताए ।

जिल्ला प्रशासन रौतहटमा विद्युतीय राहदानी सेवा सुरु



मधेशदृष्टि रौतहट । जिल्ला प्रशासन कार्यालय रौतहटमा विद्युतिय राहदानी सेवाको काम सुरु भएको छ । सेवाग्राहीको सुविधाका

लागि कार्यालयमा विद्युतिय राहदानी सेवाको काम विहान ७ बजेदेखि सुरु भएको थियो । प्रमुख जिल्ला अधिकारी धर्मेन्द्र कुमार मिश्रका अनुसार प्रचण्ड गर्मी र सेवाग्राहीको चापलाई ध्यान दिदै असार ५ गते देखि लागू हुने गरी विहानै देखि सेवा प्रदान गरिएको हो । प्रत्येक आइतवारदेखि बिहीवारसम्म विहान ७ बजे देखि साँझ ५ बजेसम्म र शुक्रबार विहान ७ बजेदेखि दिउँसो ३ बजे सम्म विद्युतिय राहदानी सेवाको काम हुने प्रमुख जिल्ला अधिकारी मिश्रले बताए । विद्युतिय राहदानीको फर्म भराउने तथा वायोमेट्रिक सेवा जिल्ला प्रशासन कार्यालयले सुचना प्रकाशन गरि नि:शुल्क रहेको जानकारी दिई सकेका छन । सेवा ग्राहीको सुविधाको सो कार्यालयले परिसर भित्र सन्देश प्रसारण गर्न लागि साउण्ड सिस्टम जडानसमेत गरिएको छ । गर्मीयाममा सेवाग्राहीलाई राहत मिलाउ्न भन्ने अपेक्षाले पनि चहल पहलमा वृद्धि हुने प्रतिश्वालयसहितका विभिन्न ठाउँमा पंखा जडान गरिएको जिल्ला प्रशासन कार्यालय रौतहटले जनाएको छ ।

संसारमा दुई विज अनन्त छन्,
एक अन्तरिक्ष र दोस्रो मानवि मूर्खता।

- एलवर्ट आइन्स्टाइन

सम्पादकीय भारतीय रुपैयाँको बेहाल

सीमावर्ती बजारहरूमा लगातार भारतीय रुपैयाँ (भारु)को अवमूल्यन बढिरहँदा नेपाल र भारत सरकारको मौनता अचम्मको देखिन्छ। तराई मधेशमै भारुको निर्दोष बजारले सर्वसाधारण ठगिएका छन् र चोरबजार चालु हुन थालेको छ। भारु एकसयको १ सय ५० र पाँचसयको ६ सय ५० रुपैयाँ नेपाली मानेर कारोबारीहरूले लुटबजार चलाएका छन्। यो लुटबजारको सञ्चालक, संरक्षक अहिफेसम्म अदृश्य छन् तर सर्वव्यापी र शक्तिमान छन्। उनीहरूको एक इशारामा देशभर सञ्जाल सर्वसाधारणको धन छिनिरहेका छन्। भट्ट हेर्दा नेपाली बजारमा भारुको अवमूल्यन, बेहाल, अलोकप्रियता, खोटा कागज भनिए पनि बैंक, वित्तीय संस्थामा यस्तो देखिएको छैन। वश, दैनिक कारोबार हुने उपभोक्ता बजारका सञ्चालकहरूले मात्र बदमासी गरेका हुन्। उनीहरूले बदमासीलाई पनि व्यापारमा बदलेका छन् र सर्वसाधारण पिशाच फेर्न सार्वजनिक शौचालय पुग्दा पनि २५ रुपैयाँ घटाएर कटाएर जनताको धनमा आक्रमण गरिरहेका छन्। उद्योगी, व्यापारीले नेपालमा सञ्चित भारतीय पाँचसय रुपैयाँको नोटको क्षतिपूर्ति सर्वसाधारणको रकमबाट किस्ताकिस्तामा उठाइरहेका छन्। यो बेहद बदमासीमा काठमाडौँवाला राष्ट्र बैंक पनि बेखबर छैन तर तराई मधेशवाला राष्ट्र बैंकका कर्मचारीहरूले नदेखे भन्ने गरेर बदमासीलाई साथ दिइरहनु वित्तीय अपराध हो।

भन्न त व्यापारी, उद्योगीले भनेका छन्, 'नेपाली बजारमा प्रशस्त भारतीय रुपैयाँ भएर अवमूल्यन भयो।' तर पैसा धेरै भएर त कारोबार सहज पो हुनुपर्छ, बजार सस्तो हुनु पर्छ। यहाँ त बजार काठिन बन्दै गएको छ। उपभोक्ता महंगीमा परेका छन्। सास्ती भोगिरहेका छन्। सामान महंगो पर्दै गएको छ। अफ भन्नु पर्दा केही वर्षअघि ५ रुपैयाँ घटेको भारतीय एकसयको नोटमा यतिखेर १० रुपैयाँ घटेको छ। सयको भन्दा ५ सय रुपैयाँको बजार अरु सस्तिएको छ। नेपालमा पाँचसय रुपैयाँको भारतीय नोटको कारोबार वैधानिक नभएकाले संकलन गरेर भारतीय बजारमा लैजानु भ्रष्टाचल र दुःखको काम भन्दै व्यापारीले हाकाहाकी जनताको पैसा मनलाग्दी काटिरहेका छन्। न जनताले भारतीय पाँचसय रुपैयाँका नोट मागेका थिए, न नचलाउँ भन्दा नै नेपाली नोट पाएका थिए। त्यही अदृश्य शक्तिले नेपालमा अवैध हुँदाहुँदै पनि पाँचसय रुपैयाँको नोटको जालो बिच्छ्यायो-भित्त्यायो। सञ्जाल विस्तार गरेर नेपाली बजार कब्जा गर्यो। जनताले भारतीय नोट प्रयोगमा ल्याउन थालेपछि अहिले त्यही अदृश्य शक्ति नोटमा पनि दलाली गरिरहेको छ। बदमासी गरिरहेको छ। नेपाली जनता र उपभोक्ताको रकम सानो परिणाममा भए पनि दैनिक दूलो संख्यामा लुटिरहेको छ। यो वित्तीय अपराधमा राष्ट्र बैंकका कर्मचारी रमिते बनिरहेका छन्।

जुन कुरा देशमा वैध छैन। त्यही कारोबार फस्टाउने मुलुक बनेको छ नेपाल। सीमावर्ती बजारमा भारु अवमूल्यन भएको होइन। दलाली, कालोबजारी, बदमासी संस्थागत भएको हो। स्थापित भएको हो। सर्वसाधारणको पसिनामाथि आक्रमण भएको हो। कसैले सूचना टाँसेका छैनन्, बोर्ड राख्ने हिम्मत गरेका छैनन् कि, 'यहाँ भारतीय रुपैयाँ १० रुपैयाँ कममा कारोबार हुन्छ।' जब जनता पैसा दिन्छन्, अनि मनलाग्दी काटेर बदमासी मात्र गरिरहेका छैनन्, गुण्डागर्दीमै उत्रिन थालेका छन्। यो देखादेखी र हाकाहाकी वित्तीय अपराध रोक्न राष्ट्र बैंक, स्थानीय तह, प्रदेश सरकार, केन्द्र सरकारले चासो दिन जरुरी छ। अन्यथा यसको विस्फोट र क्षति यति भयानक हुनेछ कि, त्यसको क्षतिपूर्ति राज्यलाई निकै महंगो पर्नेछ। भारतीय रुपैयाँ कालोबजारीको इशारा र कब्जामा परेपछि असन्तुलित बजारले सरकार कमजोर, नाजवाफ, जिम्मेवारविहीन देखाइरहेको विषय सामान्य हुने सक्दैन।

लेखक वर्गमा अनुरोध

मधेशदृष्टि दैनिक यहाँहरूबाट नवीन, सिर्जनात्मक, तार्किक, दार्शनिक, समयसापेक्ष आलेखको अपेक्षा गर्दछ। मधेश प्रदेशलाई केन्द्रित गरेर राजनीतिक, सामाजिक, आर्थिकसहित अन्य क्षेत्रका विषयमा यहाँहरूले कलम चलाउन सक्नुहुनेछ। पठाउनु भएका लेख कम्तीमा ७ दिन अन्य सञ्चारमाध्यममा नपठाउनु हुन पनि अनुरोध गर्दछौं। लेख पठाउँदा लेखकको तस्बिर, परिचय, सम्पर्क नम्बर अवश्य उल्लेख गर्नुहोला। लेखरचना एक हजार दुई शब्दसम्ममा पठाउनु हुन पनि अपिल गर्दछौं। हाम्रो इमेल ठेगाना हो: madheshdristi@gmail.com

आर्थिक विकासलाई प्राथमिकता दिने नीतिको खाँचो



● श्रीमन् नारायण

हाल केही यता आएर नेपाली सन्चार माध्यमहरूमा र केही विदेशी सन्चार माध्यमहरू समेतले पनि नेपालको परराष्ट्र नीतिबारे नयाँ तरिकाले विश्लेषण गर्ने क्रम बढेको छ। खास गरिकन नेपालले आफ्नो दक्षिणी छिमेकी भारतसितको सम्बन्धलाई उच्च प्राथमिकतामा राखेको विषयलाई विभिन्न कोणबाट विश्लेषण गर्ने काम भइरहेको छ। कतिपयले यसलाई नेपालको दक्षिणतिर हेर्ने नीति (लुक साउथ) को संज्ञा दिएका छन् भने चिनिया सन्चार माध्यमले त भारतले नेपालको ऊर्जा क्षेत्रबाट चीनलाई बाहिर गर्न खोजेको आरोप नै लगाएको छ। एक्काईसौँ शताब्दि भनेको आर्थिक युग हो र वर्तमान युगमा आर्थिक प्रगति नै सबै थोक सावित भइरहेको छ। देशहरूले अख्तियार गर्ने गरेको कुटनीतिमा पनि आर्थिक नीतिकै प्रधानता रहेको छ। नेपालले पनि आफ्नो आर्थिक हितलाई प्राथमिकतामा राखी परराष्ट्र सम्बन्ध बलियो बनाउने मनसाय लिएको देखिन्छ। अहिले भारतसित नेपालको सम्बन्धमा आएको न्यानोपनको प्रमुख कारण दुवै देशको परस्पर हित त हो नै, नेपालले आफ्नो हितलाई उच्च प्राथमिकतामा राखेको छ। भारतले पनि नेपालसितको सवैखाले समस्यालाई समाधान गर्नमा चासो देखाएको



छ र समाधानको निम्ति सक्रियता पनि देखाएको छ। विभिन्न नाकाहरूमा एकीकृत जाँच चौकी (आईसिपी) बनेका छन्। सीमामा सडक, पुल र रेलमार्गहरू जोडिएका छन्। पेट्रोलियम पदार्थ लाईन निर्धारित समय भन्दा छिटो बनेको छ, हुलाकी राजमार्ग लगभग पुरा हुने चरणमा छ। अन्तरदेशीय विधुतीय प्रसारण लाईनहरू थपिएका छन्। भारतले एकपछि अर्को गरी चार हजार भन्दा बढी मेगावाट क्षमता बराबरका जलविधुत आयोजनाहरू बनाउन लाईसेन्स पाएको छ। नेपाली बिजुली किन्न थालेको छ। जलमार्ग चलाउने सहमति भएको छ, रक्सौल-काठमाण्डौ रेलमार्गको डिपिआर तयार भएको छ, कोलकाता बन्दरगाहबाट वीरगन्ज सम्म सामान आपूर्ति पहिले भन्दा छरितो बनाइएको छ, विशाखापट्टनम बन्दरगाह पनि नेपालले प्रयोग गर्न पाएको छ। भर्खर प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहालको भारत भ्रमणको क्रममा दुई देशको डिजिटल पेमेन्ट सिस्टम जोड्ने सहमति सुमेत भएको छ। विगत पाँच-सात वर्षमै नेपाल-भारतबीच कनेक्टिभिटीका क्षेत्रमा जे जति प्रगति भयो, तयति शायद विगत लामो समयमा हुन सकेको थिए। दुई देशबीचको सम्बन्ध सुधार र सहकार्यका दुष्टिले यो उल्लेखनीय कदम हो। भारतका प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीले “छिमेकी पहिलो” को जुननीतिलाई अघि सारेका छन्, त्यसको सर्वाधिक लाभ नेपाललाई नै पुगेको छ। भारत तर्फ कनेक्टिभिटीको मार्ग खुल्ला हुनुलाई सकारात्मक रूपमा लिनु आवश्यक देखिन्छ। नेपालमा जब-जब आर्थिक विकासको कुरा हुन्छ, तब-तब विभिन्न बहानामा अवरोध खडा गर्ने काम गरिन्छ। नेपाल प्राकृतिक स्रोत एवं सम्पदाले भरिएको देश हो। हामीले आफ्नो प्राकृतिक सम्पदाको सदुपयोग गर्ने हो भने देश धन कुबेर पनि बन्न सक्दछ तर अनावश्यक आशंकाको भरमा विकास निर्माण कार्यमा अवरोध पुऱ्याउने हो भने देश प्रगति गर्न सक्दैन। सिङ्गापुर होस अथवा मलेसिया आफ्नो देशको आर्थिक प्रगतिलाई नै प्रमुख नीति बनाउने काम गर्‍यो। वैदेशिक लगानीको रङ्ग हेर्ने काम गरेन। जुन देशबाट लगानी आए पनि त्यसबाट विकास हुने भनेले नेपालकै हो, रोजगार पाउनेमा नेपाली नै हुनेछ, तसर्थ वैदेशिक लगानीलाई भित्रिन दिनुपर्छ। वर्तमान अवस्थामा वैदेशिक लगानीबाट नै देशको अर्थतन्त्र सुदृढ हुने हो। वैदेशिक ऋणले समस्याको समाधान गर्ने होइन। अहिले नै देशको कुल जिडिपीमा ४० प्रतिशत जति वैदेशिक ऋण रहेको मानिन्छ। ३० प्रतिशत भन्दा बढीलाई नै हानीकारक मानिन्छ। देशले वैदेशिक ऋण काढ्ने नीतिलाई निरुत्साहित पार्नुपर्दछ। आफ्नो

स्रोत-सम्पदाको सदुपयोग गर्न सक्नुपर्दछ। जलस्रोतको विकासबाट नेपालले धेरै लाभ लिन सक्दछ। मनसुनका कारण खोलामा पानीको बहाव बढेर विधुत उत्पादन बढेपछि भारतमा पुनः बिजुली निर्यात सुरु भएको छ। नेपाल विधुत प्राधिकरणले गत साता देखि भारतको इनर्जी एक्सचेन्ज लिमिटेड (आएएक्स) को डे-अहेड प्रतिस्पर्धा मार्फत विधुत विक्री गर्न सुरु गरेको हो। प्राधिकरणका अनुसार अहिले भारतमा दैनिक तीन सय देखि तीन सय पचास मेगावाट सम्म विधुत निर्यात भइरहेको छ। विचमा पानी नपरेकाले बिजुलीको निर्यातमा कमी आएको थियो। अहिले नेपालको कुल विधुत जडित क्षमता २७ सय मेगावाट रहेको छ। तर खोलामा पानी कम हुँदा विधुत उत्पादन भने सात सय मेगावाटमा भरेको थियो। अहिले मनसुन सुरु भएसँगै विधुत उत्पादन बढेर १९ सय मेगावाट पुगेको छ। तर स्वदेशी विधुत माग भनेको १५ सय देखि १६ सय मेगावाट छ। प्राधिकरणले गत वर्ष जेठ १९ गतेबाट भारतीय बजारमा व्यापारिक रूपमा विधुत निर्यात गर्न थालेको थियो, जुन पुस ३ गते सम्म कायम रहेको थियो। तयस अवधिमा ११ अर्ब १६ करोड ३० लाख रुपैयाँ बराबरको विधुत भारतमा निर्यात

गरिएको थियो। त्यतिवेला प्राधिकरणले चार सय मेगावाट हाराहारी विधुत निर्यात गरेको थियो। प्राधिकरणले यो वर्ष १२ सय मेगावाट हाराहारीमा विधुत निर्यात गर्ने लक्ष्य राखेको छ। नेपालको सर्वाधिक प्राथमिकतामा रहेको दीर्घकालीन विधुत व्यापारमा सहमति बन्युलाई पनि प्रधानमन्त्री दाहालको सफल भारत भ्रमणको रूपमा लिन सकिन्छ। अहिले भएको सहमतिको आधारमा भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीले आउँदा १० वर्षमा नेपालबाट भारतले १० हजार मेगावाट बिजुली खरिद गर्ने घोषणा गरेका छन्। नेपालमा विधुत उत्पादन हुने र विधुतको व्यापार निश्चित भएपछि उत्पादन आयोजनामा लगानी गर्नेहरू उत्साही हुनेछन्। ६६९ मेगावाटको तल्लो अरुण र ४८० मेगावाटको फुकोट कर्णाली आयोजनाको निर्माण भारतीय कम्पनीले गर्ने सम्झौता पत्रमा हस्ताक्षर भई सकेको छ। नेपालको ऊर्जा उत्पादनमा भारतीय कम्पनीले जति निःशुल्क बिजुली, निःशुल्क शेयर र अन्य शर्तहरू पनि मान्न तयार भएको छ, त्यति अन्य देशका कम्पनीहरूले होइन। हुन पनि विगत आठ-दश महिनामा मात्र पनि नेपालले भारतमा बिजुली बिक्री गरी ११ अर्ब भन्दा बढी रुपैयाँ कमाई सकेको छ। वर्षा याममा नेपालले उत्पादन गरेको बिजुली भारतमा निर्यात गर्ने र हिउँदमा नेपालमा ऊर्जाको अभाव हुँदा भारतले नेपाललाई बिजुली निर्यात गर्दै आएको छ। नेपाल-भारतबीच भएको ऊर्जा सम्झौताबाट देश आर्थिक प्रगतिको वाटोमा लम्किने निश्चित छ। प्रत्येक कुरामा नकारात्मक ढंगले मात्रै सोच्ने काम भयो भने परिणाम सकारात्मक आउन सक्दैन। ९ वर्ष अघि नेपाल र भारतबीच विधुत व्यापार सम्झौता र ९ सय मेगावाटको माथिल्लो कर्णाली जलविधुत आयोजना विकास सम्झौतामा हस्ताक्षर भएसँगै नेपालको ऊर्जा क्षेत्रमा लगानी गर्न र देशी र विदेशी कम्पनीहरू उत्साही देखिएका छन्। जिएमआरले ९ सय मेगावाट क्षमताको यो आयोजना निर्माणको जिम्मेवारी खुल्ला प्रतिस्पर्धा मार्फत प्राप्त गरेको हो। जिएमआरले २७ प्रतिशत शेयर र १२ प्रतिशत विधुत नेपाललाई निःशुल्क दिनेछ। आवश्यक भए नेपाल सरकारले ३० प्रतिशत विधुत खरिद गर्न सक्नेछ। अरुण तेस्रो जलविधुत आयोजना निर्माणको जिम्मा पनि भारतीय कम्पनीले नै हात पारेको छ। त्यसका शर्तहरू पनि कमोबेस यस्तै खालको रहेको छ। अरुण तेस्रोको दुई तिहाई काम भई सकेको छ। भुटानले भारतसित मिलेर जलस्रोतको क्षेत्रमा निकै प्रगति गरेको छ। हाम्रो नीतमा आर्थिक हितले प्राथमिकता पाउनु आवश्यक छ।

उच्च तापक्रमले मकै उत्पादन घट्ने



रासस चितवन।

चितवन जिल्लामा यसवर्ष मकै उत्पादन ३० प्रतिशतले घट्ने अनुमान गरिएको छ । लामो समयदेखि परेको खडेरीका कारण उच्च तापक्रम हुँदा उत्पादन घट्ने भएको अनुमान गरिएको कृषि ज्ञान केन्द्र चितवनले जनाएको छ । लामो समय पानी नपदी मकैका बोट सुकेका छन् । केन्द्रका निमित प्रमुख मीनबहादुर पुनका अनुसार जिल्लामा छ हजार सात सय ३० हेक्टर क्षेत्रफलमा मकैको खेती गरिएको छ । सिंचाइको व्यवस्था नभएको र उच्च

तापक्रमका कारण पराग कण नष्ट हुँदा उत्पादन घट्ने उनको भनाइ छ ।

गत वर्ष जिल्लामा २६ हजार चार सय ७४ मेट्रिकटन मकै उत्पादन भएको थियो भने यो वर्ष उत्पादन १८ हजार पाँच सय ३१ मेट्रिक टनमा सीमित हुने केन्द्रको अनुमान छ । जिल्लामा रामपुर कम्पोजिट, सिपी र श्रेष्ठ जाताका मकै लगाइदै आएको छ । भरतपुर महानगरपालिकाको पश्चिमी क्षेत्र, कालिका नगरपालिका, रत्ननगर नगरपालिका र माडी नगरपालिकामा मकै खेतीका लागि उपयुक्त क्षेत्र मानिन्छन् ।

रासस काठमाडौँ ।

अन्तर्राष्ट्रिय खाद्य नीति अनुसन्धान प्रतिष्ठानले नेपालमा खाद्य असुरक्षा र कुपोषण बढेको दाबी गरेको छ । सोमबार सार्वजनिक गरिएको प्रतिष्ठानको 'ग्लोबल फुड पोलिसी रिपोर्ट २०२३' ले सन् २०१७ देखि २०१९ को तुलनामा पछिल्ला वर्षमा नेपाल र दक्षिण एसिया क्षेत्रसमेत कुपोषण र खाद्य असुरक्षा बढ्दै गएको देखाएको हो ।

एकीकृत विकास अध्ययन केन्द्र (आइआइडिएएस), बहुपक्षीय प्राविधिक तथा आर्थिक सहयोगका लागि बङ्गालको खाडीको प्रयास (विमस्टेक), दक्षिण एसियाली क्षेत्रीय सहयोग सङ्गठन (सार्क) र भारतीय कृषि अनुसन्धान परिषद् (आइसीएआर)को सहयोगमा अन्तर्राष्ट्रिय खाद्य नीति अनुसन्धान प्रतिष्ठान (आइएफएगिएआरआइ)ले तयार पारेको प्रतिवेदनको दक्षिण एसियाली संस्करणको काठमाडौँमा एक कार्यक्रमकाबीच उपप्रधानमन्त्री एवम् गृहमन्त्री नारायणकाजी श्रेष्ठले सार्वजनिक गरेका थिए ।

प्रतिवेदनअनुसार सन् २०१९ देखि २०२१ सम्ममा दक्षिण एसियामा कुपोषणबाट ग्रसित मानिसको तथ्याङ्क अफगानिस्तानमा ३० प्रतिशत, बङ्गलादेशमा १२ प्रतिशत, भारतमा १६ प्रतिशत, नेपालमा छ प्रतिशत,



पाकिस्तानमा १७ प्रतिशत र श्रीलङ्कामा चार प्रतिशत रहेको उल्लेख गरेको छ । त्यस्तै, गम्भीर खाद्य असुरक्षा भोगिरहेका मानिसको तथ्याङ्क हेर्दा अफगानिस्तानमा करिब २३, बङ्गलादेशमा करिब ११, नेपालमा करिब १३, पाकिस्तानमा करिब आठ र श्रीलङ्कामा करिब दुई प्रतिशत रहेको देखिन्छ ।

सन् २०१७ देखि १९ सम्ममा

नेपालमा खाद्य असुरक्षा भोगिरहेको जनसङ्ख्या करिब १० प्रतिशत बराबर रहेको पनि प्रतिवेदनमा देखाइएको छ । प्रतिवेदनले दक्षिण एसियाको आर्थिक र सामाजिक अवस्थामा पछिल्लो दुई दशकयताकै खराब अवस्थामा पुग्दा सन्

२०२२ मा यो क्षेत्रका चार करोड ८० लाखदेखि पाँच करोड ९० लाख मानिस गरिबीको रेखामुखी रहेको र गम्भीर खाद्य सङ्कटबाट गुजिरहेको उल्लेख छ । मुख्यगरी दक्षिण एसियाका अफगानिस्तान, पाकिस्तान र श्रीलङ्कामा चरम खाद्य सङ्कट देखिएको छ ।

कोभिड-१९ महामारी, रूस-युक्रेन युद्ध, विभिन्न प्राकृतिक प्रकोपको असर, ऊर्जा सङ्कट, पेट्रोलियम पदार्थ र रासायनिक मलको मूल्यवृद्धि, राजनीतिक अस्थिरतालगायत कारण दक्षिण एसियाली क्षेत्रमा खाद्य असुरक्षा बढेको पनि प्रतिवेदनमा उल्लेख गरिएको छ । खाद्य सामग्रीको चर्को मूल्यवृद्धि र अभावको अवस्था

देखिएपछि सन् २०२२ मा अफगानिस्तान, बङ्गलादेश, भारत र पाकिस्तानले विभिन्न खाद्य वस्तुको निर्यातमा रोक लगाउने निर्णय गरेका थिए । जसमा चामल, गहुँ, चिनीलगायत खाद्यवस्तु थिए ।

प्रतिवेदनअनुसार सन् २०२२ सेप्टेम्बरमा खाद्य वस्तुको मूल्यवृद्धि श्रीलङ्कामा ६६ प्रतिशत, पाकिस्तानमा ३६ प्रतिशत र नेपाल, भारत तथा बङ्गलादेशमा आठ प्रतिशत थियो । जलवायु परिवर्तनको असरका कारण विश्वव्यापी रुपमा सन् १९६१ को तुलनामा अहिले कृषि क्षेत्रको उत्पादकत्वमा २१ प्रतिशतले कमी आएको पनि प्रतिवेदनमा उल्लेख छ ।

त्यस्तै, आपूर्ति शृङ्खला विग्रनु, अव्यवस्थित बसाइँसराइलगायतका कारणलाई पनि खाद्य असुरक्षा बढ्नुका कारकका रुपमा देखाइएको छ ।

खाद्य असुरक्षा न्यूनीकरण र दिगो व्यवस्थापनका लागि गर्नुपर्ने पूर्वतयारी, यस्तो सङ्कटका कारण पहिचान र समाधानका लागि पनि प्रतिवेदनले सुझाव दिएको छ । पूर्वी र दक्षिण एसियाली मुलुकले क्षेत्रीय रुपमा सहकार्यमार्फत् खाद्य सङ्कटको सामना गर्नुपर्ने प्रतिवेदनमा उल्लेख छ । त्यस्तै, उत्तरदायी शासन व्यवस्था, प्रभावकारी सेवा प्रवाह र उपयुक्त नीतिमार्फत् खाद्य असुरक्षसँग लड्न सकिने सुझाव प्रतिवेदनले दिएको छ ।

विद्युतीय मुद्रा जारी गर्ने राष्ट्र बैंकको तयारी



रासस काठमाडौँ ।

नेपाल राष्ट्र बैंकले विद्युतीय मुद्रा (डिजिटल केन्सी) जारी गर्ने तयारी गरेको छ । केन्द्रीय बैंकका कार्यकारी निर्देशक गुरुप्रसाद पौडेलले हालसम्म विश्वका ११ मुलुकले विद्युतीय मुद्रा जारी गरिसकेकाले नेपालले पनि त्यसबारे अध्ययन र तयारी गरेको बताए ।

वितीय तथा विद्युतीय

साक्षरताबारे माछापुच्छ्रे बैंक र निजी

तथा आवासीय विद्यालय अर्गनाइजेसन (प्याबसन), नेपालबीचको सहमतिपत्रमा हस्ताक्षर कार्यक्रममा कार्यकारी निर्देशक पौडेलले विद्युतीय साक्षरताबारे पुराना पाठ्यक्रम पढाएर भन्दा पनि आधुनिकताको विकाससँगै हरेक दिनका नवीन आयामलाई शिक्षक र विद्यार्थीले आत्मसाद् गर्नु पाउनुपर्नेमा जोड दिए ।

उनका अनुसार हाल

प्रतिमहिना औसतमा ४० अर्ब

रुपैयाँको विद्युतीय कारोबार हुने गरेको छ । गत वैशाखमा क्युआर कोडमार्फत ८६ लाख व्यक्तिले २६ अर्ब रुपैयाँभन्दा बढीको कारोबार गरेको भन्दै नेपालमा विद्युतीय कारोबारको प्रयोग बढ्दो रहेको बताए । राष्ट्र बैंकले चालु आर्थिक वर्षलाई विद्युतीय भुक्तानी प्रवर्द्धन वर्षका रुपमा सञ्चालन गरिरहेको छ ।

माछापुच्छ्रे बैंकका अध्यक्ष डा. उपेन्द्र महताेले वित्तीय र विद्युतीय कारोबारलाई बढाएर समृद्ध मुलुक निर्माणमा योगदान दिन सकिने बताए । प्याबसनका अध्यक्ष डिके ढुङ्गानाले आर्थिक कारोबार र विद्युतीय मुद्रामा तल्लो तहसम्म सचेतना प्रवाह नभएसम्म मुलुक समृद्ध हुन नसक्ने बताए ।सो अवसरमा प्याबसन अध्यक्ष ढुङ्गाना र बैंकका प्रमुख कार्यकारी निर्देशक सन्तोष कोइरालाबीच वित्तीय तथा विद्युतीय साक्षरता अभियानसम्बन्धी सहमतिपत्रमा हस्ताक्षर भएको थियो ।

असहाय वृद्धाहरुको रोजगारी केन्द्र ‘हाटबजार’

सुमित्रा अधिकारी बुटवल ।

बुटवल उपमहानगरपालिका कार्यालय अगाडि हाटबजारमा विगत चार दशकदेखि तरकारी र फलफूलको व्यापार गर्दै आएको ७६ वर्षीया नानी गुरुङको जीविेकोपार्जनको प्रमुख आधार हाटबजार बनेको छ । बुटवलको चिडियाखोला सुकुम्बासी टोलकी वृद्धा उनीको घरमा अन्य सहारा कोही पनि छैनन् । सोह्र वर्षको कलिलो उमेरमा उनको आफूभन्दा दुई वर्ष जेठा गोपाल ठकुरीसँग विवाह भयो । भारतीय सेनामा कार्यरत पति निवृत्त भएर स्वदेश फर्केपछि बुटवलमा मजदुरी गर्दा गर्दै क्षयरोगले थलिएर निधन भयो ।

हाटबजारमा आफूने प्रदर्शनीकक्ष अगाडि रहेको तत्कालीन बुटवल नगरपालिकाको भवन देखाउँदै पतिको मृत्युपछि त्यही भवन बनाउने काममा मजदुरी गरेर जीवन निर्वाह गरेको बताइन् । उमेर ढल्किँदै गएपछि श्रमिकको काम गर्न नसक्ने अवस्था भएपछि एकमात्र छोरी निरुको आग्रहमा हाटबजारमा हरियो तरकारीको व्यवसाय सुरु गरेको बताउँछिन् । हरेक हप्ता लामे हाटबजारमा चार दशकअघि आमा छोरीले सुरु गरेको व्यवसायमा हतियो तरकारी, टिम्सुर, सिद्रा माछा, सिन्कीजस्ता मौसमअनुसारको व्यापार गर्दै आएको उनको भनाई छ । आफू २३ वर्षको हुँदा छोरी जन्मिएको छोरी मात्र एक सन्तानका रुपमा नाति रहेको बताउँछिन् । 'नाबालक दुहुनो नाति म सँगै बस्नथ्यो अहिले रोजगारीका लागि विदेश गएको दुई महिना भयो', उनले भनिन् 'नातिनीहरू भने विवाह भएर आ-आफ्नो घरमा छन्, म भने हरेक दिन बिहान हाटबजार आउँछु बिहानको खाना होटेलमै खान्छु, सौभकको खाना भने माइली नातिनीले ल्याइ दिन्छु ।' अहिले आफूको सहारा भनेकै नातिनीहरू

रहेको उनले बताउँछिन् । हरेक शनिबार र बुधबार बुटवलमा लामे यो हाटबजारमा जीवन गुजार्न केही व्यापार पनि हुने र समय कटाउन पनि सहज हुने भएकाले नियमितजसो आउने गरेको उनी बताउँछिन् । 'घरमा बस्न, दिन कटाउन गाह्रो हुन्छ, यहाँ आएपछि



दिदी बहिनीसँग कुराकानी गरेर दिन कट्छु', उनले भनिन् 'व्यापार गर्ने दिदीबहिनीले पनि बजारको दिन एक दिन नआउँदा बजै किन आउनुभएन भनेर सोधीछौंजी गरेर बोलाउने गर्दछन् ।' बुटवल उपमहानगरपालिका-११ मजुवा घर भएको मन्दिरा गौचन उमेरले सात दशक पार गरिन् । उनको जीवन निर्वाहको मुख्य आधार पनि यही हाटबजार बनेको छ । उनले विगत २५ वर्षदेखि हाटबजारमा हरियो तरकारी र सालको पातजस्ता दैनिक उपभोग्य वस्तुको व्यापार गर्दै त्यसैको आम्दानीबाट घर व्यवहार चलाउँदै आएको बताउँछिन् । उनको एक छोरी र एक छोरा छन्, दम र मुटुको बिरामी वृद्धा गौचनका श्रीमानको पनि चार वर्षअघि दम र मुटुको बिरामीले थलिएर मृत्यु भएको बताउँछिन् ।

वृद्धा गौचनको कमाइको मुख्य आधार नै हाटबजार हो । बुटवलको उपमहानगरपालिका-११ मजुवामा बस्दै आएको ५२ वर्षीया कल्पना क्षेत्रीका पति १२ वर्ष पहिले

भारतमा कमाउन भएका अहिलेसम्म फर्केका छैनन् । चार सन्तानकी आमा क्षेत्रीको पढ्दै गरेको छोरो पनि बीचमै पढाइ छाडेर दुई वर्षअघि कमाउन भारत पसेको छोराको पनि अहिलेसम्म कुनै पत्तो छैन । दैनिक जीवन चलाउने विकल्प नभएपछि हाटबजारमा

कपडाजस्ता वस्तु हाटबजारमा खरिद गर्न आउनेको भीड लामे गरेको अध्यक्ष जिसी बताउँछन् । यी बजारमा मौसम अनुसारका कृषि उत्पादन ग्रामीण क्षेत्रबाट किसानले आफैँ बजारसम्म ल्याएर बिक्री गर्ने गरेको उनको भनाई छ ।

हाटबजारमा मइसिरदेखि वैशाखसम्म अधिकांश नेपाली कृषि उत्पादनले नै धान्ने गरेको र वर्षायाममा भारतीय उत्पादन खपत हुने गरेका छन् । स्थानीय पालिकाले आफ्नो क्षेत्र ठेक्का प्रक्रियाबाट हाटबजार सञ्चालन गर्दै आएका छन् । यसबापत स्थानीय पालिकाले व्यवसायीबाट बैठकी करस्वरुप प्रतिस्टल ५० देखि दुई सय रुपैयाँसम्म लिने गरेको अध्यक्ष जिसी बताउँछन् तर व्यापार नहुँदाको अवस्थामा राज्यका निकायलाई बुझाउनुपर्ने विभिन्न कस्ले व्यवसायीलाई मर्का परेको उनको गुनासो छ । वर्षौंदेखि हाटबजारमा व्यवसाय गरेर जीविकोपार्जन गर्दै आएका वृद्धवृद्धा, असक्त र विभिन्न समुदायका व्यवसायीका लागि हाटबजार व्यवसायी सङ्घले लिने सेवा शुल्कका केही छुटको व्यवस्था गरेको छ तर व्यवसाय गरेबापत राज्यका निकायलाई तिर्ने कर्मा कुनै सुविधा नभएको अध्यक्ष जिसी बताउँछन् । 'हामीले यस्ता समूहका व्यवसायीलाई कुनै न कुनै हिसाबले सुविधा उपलब्ध गराउन स्थानीय पालिकालाई पटक पटक भनौँ', उनले भने 'हाम्रो मागको सुनुवाइ कही कसैले पनि गरेन ।' बुटवल उपमहानगरपालिकाका उपप्रमुख सावित्रादेवी अर्याल बुटवल क्षेत्रभित्रका सम्पूर्ण हाटबजारलाई पटक पटकको साथ व्यवस्थित गर्न थालिएको बताइन् । उनले अहिले बुटवलको हाटबजारलाई केही व्यवस्थित गर्ने कार्यको सुरुआत भएको अन्य बजारको सुरुवात हुने बताए । फलफूल, खाद्यान्न, खसीबोका, कुखुरा, हाँस, परेवा, माछामासु,

कपडाजस्ता वस्तु हाटबजारमा खरिद गर्न आउनेको भीड लामे गरेको अध्यक्ष जिसी बताउँछन् । यी बजारमा मौसम अनुसारका कृषि उत्पादन ग्रामीण क्षेत्रबाट किसानले आफैँ बजारसम्म ल्याएर बिक्री गर्ने गरेको उनको भनाई छ ।

हाटबजारमा मइसिरदेखि वैशाखसम्म अधिकांश नेपाली कृषि उत्पादनले नै धान्ने गरेको र वर्षायाममा भारतीय उत्पादन खपत हुने गरेका छन् । स्थानीय पालिकाले आफ्नो क्षेत्र ठेक्का प्रक्रियाबाट हाटबजार सञ्चालन गर्दै आएका छन् । यसबापत स्थानीय पालिकाले व्यवसायीबाट बैठकी करस्वरुप प्रतिस्टल ५० देखि दुई सय रुपैयाँसम्म लिने गरेको अध्यक्ष जिसी बताउँछन् तर व्यापार नहुँदाको अवस्थामा राज्यका निकायलाई बुझाउनुपर्ने विभिन्न कस्ले व्यवसायीलाई मर्का परेको उनको गुनासो छ । वर्षौंदेखि हाटबजारमा व्यवसाय गरेर जीविकोपार्जन गर्दै आएका वृद्धवृद्धा, असक्त र विभिन्न समुदायका व्यवसायीका लागि हाटबजार व्यवसायी सङ्घले लिने सेवा शुल्कका केही छुटको व्यवस्था गरेको छ तर व्यवसाय गरेबापत राज्यका निकायलाई तिर्ने कर्मा कुनै सुविधा नभएको अध्यक्ष जिसी बताउँछन् । 'हामीले यस्ता समूहका व्यवसायीलाई कुनै न कुनै हिसाबले सुविधा उपलब्ध गराउन स्थानीय पालिकालाई पटक पटक भनौँ', उनले भने 'हाम्रो मागको सुनुवाइ कही कसैले पनि गरेन ।' बुटवल उपमहानगरपालिकाका उपप्रमुख सावित्रादेवी अर्याल बुटवल क्षेत्रभित्रका सम्पूर्ण हाटबजारलाई पटक पटकको साथ व्यवस्थित गर्न थालिएको बताइन् । उनले अहिले बुटवलको हाटबजारलाई केही व्यवस्थित गर्ने कार्यको सुरुआत भएको अन्य बजारको सुरुवात हुने बताए । फलफूल, खाद्यान्न, खसीबोका, कुखुरा, हाँस, परेवा, माछामासु,

कपडाजस्ता वस्तु हाटबजारमा खरिद गर्न आउनेको भीड लामे गरेको अध्यक्ष जिसी बताउँछन् । यी बजारमा मौसम अनुसारका कृषि उत्पादन ग्रामीण क्षेत्रबाट किसानले आफैँ बजारसम्म ल्याएर बिक्री गर्ने गरेको उनको भनाई छ ।

हाटबजारमा मइसिरदेखि वैशाखसम्म अधिकांश नेपाली कृषि उत्पादनले नै धान्ने गरेको र वर्षायाममा भारतीय उत्पादन खपत हुने गरेका छन् । स्थानीय पालिकाले आफ्नो क्षेत्र ठेक्का प्रक्रियाबाट हाटबजार सञ्चालन गर्दै आएका छन् । यसबापत स्थानीय पालिकाले व्यवसायीबाट बैठकी करस्वरुप प्रतिस्टल ५० देखि दुई सय रुपैयाँसम्म लिने गरेको अध्यक्ष जिसी बताउँछन् तर व्यापार नहुँदाको अवस्थामा राज्यका निकायलाई बुझाउनुपर्ने विभिन्न कस्ले व्यवसायीलाई मर्का परेको उनको गुनासो छ । वर्षौंदेखि हाटबजारमा व्यवसाय गरेर जीविकोपार्जन गर्दै आएका वृद्धवृद्धा, असक्त र विभिन्न समुदायका व्यवसायीका लागि हाटबजार व्यवसायी सङ्घले लिने सेवा शुल्कका केही छुटको व्यवस्था गरेको छ तर व्यवसाय गरेबापत राज्यका निकायलाई तिर्ने कर्मा कुनै सुविधा नभएको अध्यक्ष जिसी बताउँछन् । 'हामीले यस्ता समूहका व्यवसायीलाई कुनै न कुनै हिसाबले सुविधा उपलब्ध गराउन स्थानीय पालिकालाई पटक पटक भनौँ', उनले भने 'हाम्रो मागको सुनुवाइ कही कसैले पनि गरेन ।' बुटवल उपमहानगरपालिकाका उपप्रमुख सावित्रादेवी अर्याल बुटवल क्षेत्रभित्रका सम्पूर्ण हाटबजारलाई पटक पटकको साथ व्यवस्थित गर्न थालिएको बताइन् । उनले अहिले बुटवलको हाटबजारलाई केही व्यवस्थित गर्ने कार्यको सुरुआत भएको अन्य बजारको सुरुवात हुने बताए । फलफूल, खाद्यान्न, खसीबोका, कुखुरा, हाँस, परेवा, माछामासु,

कपडाजस्ता वस्तु हाटबजारमा खरिद गर्न आउनेको भीड लामे गरेको अध्यक्ष जिसी बताउँछन् । यी बजारमा मौसम अनुसारका कृषि उत्पादन ग्रामीण क्षेत्रबाट किसानले आफैँ बजारसम्म ल्याएर बिक्री गर्ने गरेको उनको भनाई छ ।

हाटबजारमा मइसिरदेखि वैशाखसम्म अधिकांश नेपाली कृषि उत्पादनले नै धान्ने गरेको र वर्षायाममा भारतीय उत्पादन खपत हुने गरेका छन् । स्थानीय पालिकाले आफ्नो क्षेत्र ठेक्का प्रक्रियाबाट हाटबजार सञ्चालन गर्दै आएका छन् । यसबापत स्थानीय पालिकाले व्यवसायीबाट बैठकी करस्वरुप प्रतिस्टल ५० देखि दुई सय रुपैयाँसम्म लिने गरेको अध्यक्ष जिसी बताउँछन् तर व्यापार नहुँदाको अवस्थामा राज्यका निकायलाई बुझाउनुपर्ने विभिन्न कस्ले व्यवसायीलाई मर्का परेको उनको गुनासो छ । वर्षौंदेखि हाटबजारमा व्यवसाय गरेर जीविकोपार्जन गर्दै आएका वृद्धवृद्धा, असक्त र विभिन्न समुदायका व्यवसायीका लागि हाटबजार व्यवसायी सङ्घले लिने सेवा शुल्कका केही छुटको व्यवस्था गरेको छ तर व्यवसाय गरेबापत राज्यका निकायलाई तिर्ने कर्मा कुनै सुविधा नभएको अध्यक्ष जिसी बताउँछन् । 'हामीले यस्ता समूहका व्यवसायीलाई कुनै न कुनै हिसाबले सुविधा उपलब्ध गराउन स्थानीय पालिकालाई पटक पटक भनौँ', उनले भने 'हाम्रो मागको सुनुवाइ कही कसैले पनि गरेन ।' बुटवल उपमहानगरपालिकाका उपप्रमुख सावित्रादेवी अर्याल बुटवल क्षेत्रभित्रका सम्पूर्ण हाटबजारलाई पटक पटकको साथ व्यवस्थित गर्न थालिएको बताइन् । उनले अहिले बुटवलको हाटबजारलाई केही व्यवस्थित गर्ने कार्यको सुरुआत भएको अन्य बजारको सुरुवात हुने बताए । फलफूल, खाद्यान्न, खसीबोका, कुखुरा, हाँस, परेवा, माछामासु,

कपडाजस्ता वस्तु हाटबजारमा खरिद गर्न आउनेको भीड लामे गरेको अध्यक्ष जिसी बताउँछन् । यी बजारमा मौसम अनुसारका कृषि उत्पादन ग्रामीण क्षेत्रबाट किसानले आफैँ बजारसम्म ल्याएर बिक्री गर्ने गरेको उनको भनाई छ ।

ड्रागन बोट रेस फेस्टिभल : पर्यटनका लागि महत्वपूर्ण

वासुदेव पौडेल गण्डकी ।

नेपाल र चीनबीचको सांस्कृतिक तथा जनस्तरसम्मको सम्बन्ध सुधुमुर बनाउँदै नेपालमा चिनियाँ पर्यटक बढाउने उद्देश्यका साथ पोखरामा पहिलोपटक हुन लागेको 'नेपाल चीन फ्रेंड्ससिप ड्रागन बोट रेस फेस्टिभल' पर्यटनका लागि महत्वपूर्ण बन्ने विश्वास लिइएको छ । कोरोना महामारीका कारणले सुस्ताएको पर्यटनले विस्तारै गति लिँदै गर्दा नेपाल पर्यटन बोर्ड, नेपालस्थित चिनियाँ दूतावास र पोखरा महानगरपालिकाको संयुक्त आयोजनामा पोखराको फेवातालमा ड्रागन बोट रेस हुन लागेको हो । यही असार ८ र ९ गते सञ्चालन हुने फेस्टिभलको तयारी भइरहँदा यतिखेर पोखराका पर्यटन व्यवसायी उत्साहित बनेका छन् । फेवाताल किनार क्याम्पिङ चोकमा हुने फेस्टिभलले अन्तर्राष्ट्रिय पर्यटन प्रवर्द्धनमा विशेष टेवा पुग्ने अपेक्षा गरिएको पोखरा पर्यटन परिषद्का अध्यक्ष पौमनारायण श्रेष्ठले बताए । 'चीन नेपालको पर्यटनका लागि महत्वपूर्ण अन्तर्राष्ट्रिय बजार हो', उनले भने 'ड्रागन बोट रेस फेस्टिभलले आगामी दिनमा चिनियाँ पर्यटकको आगमन बढाउन प्रवर्द्धनको काम गर्नेछ ।' फेस्टिभलका लागि पोखरा पर्यटन परिषद् र चाईनिज ओभरसिज एसोसिएसन पोखरा सहयोगी संस्थानका रूपमा रहेका छन् । फेस्टिभलमा हुने डुङ्गा दौडका लागि चीनबाट आठ वटा विशेष खालका डुङ्गा पोखरा ल्याएर परीक्षण सुरु गरिएको उनले बताए । फेस्टिभलअन्तर्गत चिनियाँ चार र नेपाली चार गरी आठ टोलीबीच



डुङ्गा दौड प्रतियोगिता गरिनेछ । पाँच सय र एक हजार मिटरको दौडमा प्रतिस्पर्धी हुनेछ । बोट रेसका लागि गत वैशाख २१ गते नेपाल पर्यटन बोर्ड, चिनियाँ दूतावास र पोखरा महानगरपालिकाबीच सम्झौतापत्रमा हस्ताक्षर भएको थियो । चीनले यस प्रकारका बोट रेस फेस्टिभल ५० भन्दाबढी देश र क्षेत्रमा आयोजना गर्दै आएको छ । फेस्टिभलमा चीनबाट विशिष्ट पाहुनाको सहभागिता हुने र यसैका सन्दर्भमा पोखरा अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलमा पहिलोपटक अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलमा पहिलोपटक अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलमा हालसम्म पनि अन्तर्राष्ट्रिय उडान हुन नसकेका अवस्थामा असार ६ गते पहिलोपटक अन्तर्राष्ट्रिय उडानमार्फत चिनियाँ टोली अवतरण गर्नेछ । पोखरा चिनियाँ पर्यटकको राम्रै रोजाइमा पर्ने गन्तव्य हो । यहाँ आउने चिनियाँ पर्यटक विशेषतः प्राकृतिक सुन्दरताको अवलोकन र प्यारान्साइडिङ, अल्ट्रासाइट, बन्जीलागायतका साहसिक पर्यटनमा रुचि राख्ने गर्दछन् । नेपालमा भित्रने चिनियाँ पर्यटकमध्ये ९० प्रतिशतभन्दा बढी पोखरा आउने गरेको अध्यक्ष श्रेष्ठले जानकारी दिए । दक्षिण एसियामा नै पहिलो पटक हुन लागेको यस प्रतियोगिता पोखरेलीका लागि महत्वपूर्ण अवसर रहेको पोखरा

महानगरपालिका पर्यटन समितिका उपाध्यक्ष रविन्द्रराज पौडेलले बताए । 'कोभिडबाट थलिएको पर्यटनलाई उकास्नका लागि यो फेस्टिभल आफैँमा विशेष छ', उनले भने 'यसलाई भव्य र सभ्यरुपमा सम्पन्न गर्नु हाम्रो महत्वपूर्ण जिम्मेवारी हो ।' फेस्टिभलसँगै पोखरामा चिनियाँ पर्यटकको आगमन बढ्ने उल्लेख गर्दै उनले यहाँ सञ्चालित साहसिक पर्यटनका गतिविधि सहै उनीहरूको रोजाइमा पर्ने गरेको बताए । पोखरामा पर्यटकलाई लक्षित गरी निर्माण गरिएका साना तथा ठूला गरी सात सयको सङ्ख्यामा होटेल रहेको होटेल एसोसिएसन नेपाल (हान) पोखराका अध्यक्ष लक्ष्मण सुवेदीले जानकारी दिए । पोखरामा होटेल पूर्वाधारमा मात्रै चार खर्ब रुपैयाँभन्दा बढीको लगानी भइसकेको उनले बताए । 'यहाँ नेपालीका साथै चाईनिजले सञ्चालन गरेका रेष्टुरन्ट पनि छन्', उनले भने 'चिनियाँ भाषा जानेका पर्यटक गाइडको सङ्ख्या पनि राम्रै छ ।' पोखरा आउने चिनियाँ पर्यटकलाई चिनियाँ परिकाको कुनै समस्या नहुने उनले बताए ।

आँधीका कारण १३ जनाको मृत्यु ८० हजार विस्थापित



सिन्ध्वा
रियो दि जेनेरियो ।

ब्राजिलको दक्षिणी क्षेत्रमा आएको आँधीका कारण मृत्यु हुनेको सङ्ख्या कम्तीमा १३ पुगेको छ । आँधीका कारण हजारौँ व्यक्ति विस्थापित भएका अधिकारीहरूले बताएका छन् । बिहीबार र शुक्रबार रियो ग्रान्डे डो सुल राज्यमा आएको आँधीका कारण १३ जनाको मृत्यु भएको छ भने अन्य तीन जना अझै सम्पर्कमा नआएको अधिकारीले

बताए । मृत्यु हुनेमा एक चार महिनाको शिशु रहेको स्थानीय सञ्चारमाध्यमले जनाएका छन् । साओ लियोपोल्डो शहरको एक महिलाले आफ्नो नाम उल्लेख नगरिकन एस्टादाओ पत्रिकासँग भनिन् 'घराभित्र हाम्रो कम्मरसम्म पानी आयो । अग्निनियन्त्रकहरू तुरुन्तै आए र हामीलाई डुङ्गामा चढाएर बाहिर निकाले । यसका लागि हामी ईश्वरप्राति आभारी छौँ ।' उनीले एउटा अकल्पनीय सपनाजस्तो घटना भएको

बताइन् । आँधीपछि आएको बाढीका कारण डुबानमा परेका सयौँ मानिसलाई हेलिकप्टरबाट पानी बाहिर निकालिएको छ । आँधीका कारण करिब पाँच हजार परिवार घरवारविहीन बनेका छन् भने भण्डै एक लाख व्यक्ति विद्युतीय सेवाबाट बञ्चित बनेका छन् । बिहीवारदेखि शुक्रबारसम्म आएको चक्रवातका कारण जाँचममा रहेका करिब ८० हजार व्यक्तिलाई प्रभावित क्षेत्रबाट सुरक्षित स्थानमा सारिएको छ ।

चीन र अमेरिकाबीच सहकार्य आवश्यक : चिनियाँ कूटनीतिज्ञ



एएफपी
बेइजिङ ।
बेइजिङका उच्च कूटनीतिज्ञ तथा विदेशमन्त्री वाङ यीले अमेरिकी विदेशमन्त्री एन्टोनी ब्लिन्केनसँगको कुराकानीमा दुई शक्तिशाली विश्व अर्थतन्त्रले सहकार्य गर्नु उत्तम विकल्प हुने बताएका छन् । दुई

मुलुकले 'सहकार्य गर्ने वा द्वन्द्व' भन्दा विश्व समुदायको चाहना अनुसार उनीहरूबीच कूटनीतिक मेल हुँदा विश्व समुदायलाई फाइदा हुन्छ । 'वार्ता र मुठभेड, सहयोग वा द्वन्द्वमध्ये कुनै एक रोज्नु आवश्यक छ,' चिनियाँ विदेशमन्त्री वाङ यीले ब्लिन्केनसँगको भेटमा भने ।

अत्याधिक गर्मीका कारण सय जनाको मृत्यु



सिन्ध्वा
नयाँदिल्ली ।
भारतको उत्तर प्रदेश र त्यससँग जोडिएको राज्य बिहारमा पछिल्लो तीन दिनमा भीषण गर्मीका कारण मृत्यु हुनेको सङ्ख्या ९८ पुगेको स्थानीय अधिकारीले बताएका छन् । गर्मीका कारण उत्तर प्रदेशमा ५४ जनाको मृत्यु भएको छ भने बिहारमा ४४ जनाको मृत्यु भएको छ । अधिकारीहरूका अनुसार

गर्मीका कारण बिरामी परी मृत्यु भएका अधिकांश व्यक्ति ६० वर्षभन्दा माथिका रहेका बताइएको छ । भारतीय मौसम विज्ञान विभाग (आईएमडी) को तथ्याङ्कअनुसार शुक्रबार र शनिबार देशका केही भागमा अधिकतम तापक्रम ४२.२ डिग्री सेल्सियस पुगेको थियो । यो सामान्यभन्दा ४.७ डिग्री सेल्सियस बढी हो । उत्तर प्रदेशको सबैभन्दा बढी प्रभावित जिल्ला बलिया हो ।

कतार र युएईबीच पुनः कूटनीतिक सम्बन्ध स्थापना



सिन्ध्वा
दोहा ।
कतार र संयुक्त अरब इमिरेट्स (युएई) ले आफ्नो कूटनीतिक प्रतिनिधित्व पुनःस्थापित गर्ने घोषणा गरेको छ । कतारको अबुधावीस्थित दूतावास र दुबईस्थित माहावाणिज्य दूतावास र युएईको दोहास्थित दूतावास सोमबारदेखि खुल्ने छन् । कतार न्यूज एजेन्सीका अनुसार दुवै पक्षले यो महत्वपूर्ण कदमले दुवै देशका

नेतृत्वको दृढतालाई प्रतिबिम्बित गर्नुका साथै संयुक्त अरब पहलको प्रगतिमा योगदान पुर्‍याउँदै दुई अरब मुलुकको भातृ आकाङ्क्षा पूरा गर्न योगदान पुर्‍याउने कुरामा जोड दिएका छन् ।सन् २०१७ को जुनमा आतङ्कवादलाई सहयोग पुर्‍याएको र क्षेत्रीयस्तरमा अस्थिरता निम्त्याएको भन्दै साउदी अरब, युएई, बहराइन र इजिप्टले कतारसँगको कूटनीतिक सम्बन्ध तोड्ने घोषणा गरेका थिए ।

कतारले भने यी आरोपको खण्डन गर्दै आएको थियो । यद्यपि, सन् २०२१ मा साउदी अरबलगायतका खाडी मुलुकले अल-उलामा भएको ४१ औँ खाडी सहकार्य परिषद् शिखर सम्मेलनका क्रममा कतारसँग कूटनीतिक सम्बन्ध पुनः स्थापनाको घोषणा गरेका थिए । तर, कतिपय विषयमा सहमति जुट्न नसक्दा यी देश र कतारबीच पूर्ण सामान्यीकरणको प्रक्रियामा ढिलाइ भएको छ ।

मधेशदृष्टि काठमाडौँ ।



मधेशदृष्टि
काठमाडौँ ।
चीनमा हुने १९ औँ एसियाली खेलकुदका लागि बक्सिङमा ६ महिला र ७ पुरुष गरी कूल १३ खेलाडी छनोट भएका छन् । छनोट हुनेमा सुष्मा तामाङ, मीन गुरुङ, चन्द्रकला थापा, संगिता सुनार, विनिता थापा मगर र सरस्वती राना मगर छन् । यस्तै रविन थापा, बुद्ध ग्याम्जो लामा,

भूपेन्द्र थापा मगर, दिपेश लामा, दीपक श्रेष्ठ, दीपक सुनवार र आशिष दवाडी छनोट भएका छन् । फ्लाइ वेट ५० किलो महिला तौल समूहअन्तर्गत भएको खेलमा नक्साल बक्सिङ क्लबका सुष्मा तामाङ्गले यचटुओका अस्मिता दुवाललाई स्प्लट डिभिजन ५-२ को आधारमा पराजित गरिन् । ५४ किलो तौल समूह महिलातर्फ

आर्मीकी मीनू गुरुङ्गले बक्समाण्डुकी अन्जली तेलीलाई ४-१ को आधारमा पराजित गरिन् । महिला ५७ किलो तौल समूहमा आर्मीकी चन्द्रकला थापाले नेपाल प्रहरी निशा तामाङलाई युनानिमस ५-० को आधारमा पराजित गरिन् । ६० किलो महिलातर्फ वाक ओभरको आधारमा एपीएफकी संगिता सुनारले आर्मीकी बर्षा श्रेष्ठलाई पराजित गरिन् भने महिला ६६ किलो तौल

फाइभ नेसन्स बास्केटबलः नेपालसँग माल्दिभ्स पराजित



मधेशदृष्टि
काठमाडौँ ।
माल्दिभ्समा जारी फाइभ नेसन्स कप बास्केटबल च्याम्पियनसिपको अन्तिम लिग खेलमा नेपालले घरेलु टोली माल्दिभ्सलाई ७५-६८ ले पराजित गरेको छ । मालेमा भएको खेलमा नेपालले सुरुवातदेखि नै अग्रता बनाउँदै माल्दिभ्सलाई दबाबमा राखेको थियो । पहिलो क्वाटर २४-१२ ले आफ्नो पक्षमा परेको नेपालले दोस्रो क्वाटर २२-२१ ले आफ्नो पक्षमा पाउँँ ह्याफ टाइममा ४६-३३ को अग्रता बनायो । तेस्रो क्वाटरमा नेपालले १६-६ को अग्रता बनाउँदा समग्रमा ६२-३९ को अग्रता लियो । चौथो तथा अन्तिम क्वाटर माल्दिभ्सले २९-१३ ले आफ्नो पक्षमा पारे पनि नेपाललाई जितबाट रोक्न सकेन । अन्तिम क्वाटर गुमाए

पनि नेपालले खेल ७५-६८ ले जित्यो । नेपालका लागि मर्नस केसीले सर्वाधिक २१ अंक जोड्दा विजय बुर्जाले १३ अंक जोडे । पाँच राष्ट्र सहभागी च्याम्पियनसिपमा नेपाल पहिलो खेलमा भुटानसँग पराजित भएको थियो । त्यसयता नेपालले पाकिस्तान, बंगलादेश र माल्दिभ्सलाई पराजित गर्दै लगातार तेस्रो खेल जितेको हो । तीन जित र एक हारको नतिजाबाट ७ अंक जोडेको नेपाल लिग चरण शीर्ष स्थानमा रह्यो । तीन खेल नै जितेको पाकिस्तान नेपालसँग समान अंक जोडे पनि दोस्रो स्थानमा रह्यो । समान ६ अंक जोडेका बंगलादेश र भुटान तेस्रो र चौथो स्थानमा रहे । घरेलु टोली माल्दिभ्स भने ४ अंक जोडेर लिग चरणबाटै बाहिरियो ।

ब्लिन्केनसँगको वार्ता उपलब्धिमुलक : चिनियाँ राष्ट्रपति



एएफपी
बेइजिङ ।
चिनियाँ राष्ट्रपति सी चिनफिङले अमेरिकी विदेशमन्त्री एन्टोनी ब्लिन्केनसँग बेइजिङमा सोमबार भएको वार्तामा अमेरिका र चीनले थुप्रै विषयमा 'प्रगति' गरेको बताएका छन् । शक्तिशाली चिनियाँ राष्ट्रपतिसीले स्थानीय समयअनुसार अपराह्न ४:३० बजेपछि राजधानीको ग्रेट हल अफ द पिपुलमा ब्लिन्केनसँग भेटवार्ता गरेको चिनियाँ सरकारी सञ्चारमाध्यम र अमेरिकी अधिकारीले जनाएका छन् । 'चिनियाँ पक्षले हाम्रो स्थिति स्पष्ट पारिसकेको छ र राष्ट्रपति बाइडेन र हामी (चिनियाँ राष्ट्रपति सी र अमेरिकी राष्ट्रपति बाइडेन) ले बालीमा गरेको साभ्भा समझदारीलाई पालना गर्न दुवै पक्ष

सहमत हुनुपर्छ,' सीले शीर्ष अमेरिकी कूटनीतिज्ञसँग भने । 'दुई पक्षले प्रगति पनि गरेका छन् र केही खास विषयमा सहमति पनि गरेका छन्,' उनले थपे । 'मलाई आशा छ, विदेशमन्त्री ब्लिन्केनले यो भ्रमणमार्फत चीन-अमेरिका सम्बन्धलाई स्थिर बनाउन सकारात्मक योगदान दिन सक्नुहुनेछ,' सीले भने । ब्लिन्केनले अन्य उच्च चिनियाँ अधिकारीसँग दुई दिनसम्म १० घण्टाभन्दा बढी छलफल गरेपछि राष्ट्रपति सीसँग करिब आधा घण्टा लामो वार्ता गरेका थिए । विश्वका दुई ठूला अर्थतन्त्र भएका मुलुकबीचको सम्बन्धमा गम्भीर तनाव उत्पन्न भएपछि करिब पाँच वर्षयता भएको बहालफलाला उच्च अमेरिकी अधिकारीको चीन भ्रमणलाई विश्व समुदायले विशेष चासोले हेरेको छ ।



मधेशदृष्टि
काठमाडौँ ।
स्पानिस फरवार्ड जोसेलु एक दशकपछि रियल मड्रिड फर्किएका छन् । रियलले जोसेलुलाई ला लिगाकै क्लब स्पान्योलबाट एक सिजनका लागि लोनमा अनुबन्ध गरेको हो । अगाामी सिजनको अन्त्यमा जोसेलुलाई किन्ने विकल्प समेत रियलसँग छ । स्पान्योल रेलिगेसनमा परे पनि ३३ वर्षीय जोसेलु गत सिजन १६ गोल गर्दै ला लिगामा सर्वाधिक गोल गर्नेमा तेस्रो स्थानमा थिए ।

उनी रोबर्ट लेवान्डोस्की र करिम बेन्जेमा भन्दा पछि रहे । करिम बेन्जेमा साउदी क्लबमा अनुबन्ध भएपछि रियलले जोसेलुलाई लोनमा भित्तिएको हो । उनले यसआर्थि २०११-१२ मा रियलबाट खेलेका थिए । त्यसपछि जर्मनी र इंग्लिस लिगमा खेल्दै २०१९ मा स्पेनकै अलचाभेजमा फर्किएका थिए । २०२२ सम्म अलाभेजबाट खेलेका उनी त्यसपछि स्पान्योल पुगेका थिए । उनले जर्मनीमा होफेनहेइम, एनट्राट फ्रांकफर्ट र हानओभर ९६ तथा प्रिमियर लिगमा स्टोक सिटी र

न्युकासलबाट खेलेका थिए । उनले सर्ल्टा बीबाट करियर सुरु गर्दै सेल्टाको सिनियर टिममा खेलेपछि २००९ मा रियल मड्रिडको बी टिममा आबद्ध भएका थिए । त्यसपछि २०११ मा रियलको सिनियर टिममा डेब्यु गरेका थिए । गत मार्चमा स्पेनको राष्ट्रिय टिममा डेब्यु गरेका उनले डेब्यु खेलमै नवै विरुद्ध दुई गोल गरे । भर्खै सम्पन्न युइएफए नेसन्स लिगको सेमिफाइनलमा इटली विरुद्ध २-१ को जितमा उनले स्पेनका लागि विजयी गोल गरेका थिए ।

उपाध्यक्ष भन्छिन्, 'हुदैँन' अध्यक्ष भन्छन्, 'भव्य हुन्छ'



सम्मेलन रोकिए लगतै सबै योजना तत्कालकालागि स्थान भएको छ । गाउँपालले पारित गरेको सम्मेलननिकन रोकियो ?

गाउँपालिकाको उपाध्यक्ष गिता देवी महतो भन्छिन्, 'गाउँपालिका आध्यक्षले आफु खुशी कामगनै अनि हामीलाई सोध्दै नसोच्ने ?' आफु एक महिला भएको र महिलाको हितमा आयोजना हुने बालिका सम्मेलन उनले कुरा सोच्दै नसोच्ने आग्रहलाई उनले भनिन्, 'बालिका सम्मेलन हाम्रो सरोकार होइन । मुख्य कुरा हामीलाई वास्ता नै नगरी आध्यक्षले एकलौटी रुपमागनै कुनै पनि योजना आगडी बढ्न दिनी ।' उनले आफु समेत माओवादीबाट प्रतिनिधित्वनेत्रे १५ जना गाउँसभा सदस्यको सम्मति बिना बालिका सम्मेलन हुन नदिने जिकिर गरिन् ।

चन्द्रनगर गाउँपालिकाको वडा नं. ३ का अध्यक्ष सोतामगर महतोले भने, सम्मेलनले केही नहुने बताउँदै उक्त सम्मेलनको नाममा हुने खर्च रकमले विकास गर्नुपर्ने बताउँछन् । बिर्कसा भनेको सडक र भौतिक पूर्वाधार विकासको वडा अध्यक्ष महतोले भने, 'हाम्रो मुखियाजी -गाउँपालिका अध्यक्ष भने पढेलेखेका हुन् । उहाँको सोच धेरै दूरो छ । तर, हामीलाई वाइसपा गरेर हुन्छ ? हामीलाई समाज महत्त्व नदिएर अहिले सबै हामीको संख्यामा बाहिरका मानिसलाई बोलाएर सम्मेलनको कुरा गर्नुहुन्छ त्यसैले

हामीले रोकेका हौं ।’
असार २ गते समेलनको लगभग तयारी
पत्र भइसकेको अवस्थामा अघिल्लो दिन
प्रमुख प्रासकसको अधिकृतलाई जापान पत्र
बुझाउँदै अपाध्यक्ष महतो समेत माओवादी
तर्फबाट रहेका १५ जना प्रतिनिधिले
समेलन रोक्न भन्नेका थिए । जापानपत्रका
पनि सुनुवाइ नगरेपछि २ गतेदेखि रिले
असन बस्नुभएको बताउँदै वडा अध्यक्ष
सितामर महतोले गाउँपालिका अध्यक्ष
राजकुमार महतोले आफुहरुलाई मतलबै
नगरेको गुनासो गरे ।
‘हामीले कुनै कुरामा चिन्त नबुझेपछि
असनमा बसेपछि गाउँपालिका अध्यक्षले
समन्वय र वार्ता गर्नुपर्ने होइन र ?’
महतोले मधेशगुरुप्रसन्न भन्ने, ‘हामी
असनमा बसेको बेला सोध्न पनि
आजुनभएन । हामीलाई लावारिस जस्तै
छाडिदुनभयो । अन्तमा हामीले प्रमुख
प्रासकसको अधिकृतलाई असन स्थलमा
बोलायौं । उहाँपनि नआएपछि बाध्य भएर
हाम्रै माओवादी नेता लोकेश्वर मुखियाको
हातबाट असन तोड्न बाध्य भयौं । अनि
भन्नुछु, हामीले कसरी गाउँपालिका
अध्यक्षको कुरा भनेको ?’
‘वडामा एक्को बजेको आषा रकन भनी
खर्च भएको छैन । एनजिओ मार्फत के
काम भइरहेको छ हामीलाई नै थाहा छैन ।
कार्यक्रम भइसक्यो भन्नु ।’ हातसवर र
भोज गरेर के हुन्छ ? विकास गर्नुपर्ने नै
वडा अध्यक्ष सितामर महतोले भने,

ज्ञान पत्र पनि बुझाउँदा वास्ता गरिएन। मुखियाजीको बैठ हो यो। कार्यापालिका र परिषद्को हैठ कब्जा छलफल गरेर काम गरियो। जबजस्तो गरे, रोक्नो।' गाउँपालिका अध्यक्ष राजकुमार महतोले सम्बोधनको मर्म र सामाजिक न्यायलाई सम्बोधनार्थ चन्द्रनारायण गाउँपालिकाले उदाहरणीय रूपमा बालविवाहको अन्त्य र छोरिलाई उच्चशिक्षामा पहुँच बढाउन बालिका समेलनको अवधारणा ल्याएको बताए। यस्तो उदाहरणीय काममा पनि बहुमत र अल्पमतको खेलमा पालिकालाई धारासायीनरने गरी विपक्षीलाई प्रतिनिधिरहने अधिकारको दुरुपयोग गरिएको आरोप अध्यक्ष महतोको छ। उनले राम्रोलाई राम्रो र गलतलाई गलत भन्नुको सटो पालिका स्तरको राजनीतिम पनि पक्ष र विपक्षको फोहोरी अघ्यासले कसैको भलो नहुने जिकिर गरे। गाउँसभाको नियमित बैठकले पाित गरेको नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनार्थ निम्नवारी कर्मचारीको भुक्तो उल्लेख गर्दै अध्यक्ष महतोले योजना निर्माणको ज्ञान नभएका जनप्रतिनिधिले कार्यान्वयनको चरणमा अनावश्यक हस्तक्षेप गर्दा पालिकाले कर्तव्य पालनागर्न चुकिरहेको दुखेसो पोखे। अध्यक्षले नियम र कानुन अनुसार तय भएको बालिका समेलन अस्वाहुने र अझ भव्य रूपमा सम्पन्न गरिने गाउँपालिका अध्यक्ष महतोको भनाइ छ।

१९६१ जना संवत्स रहको चन्द्रमण्डल
गाउँकार्यपालिकाका अध्यक्ष महर्ते
प्रतिनिधित्व गरिरहेको नेपाली काँग्रेसका
जम्मा ३ जना सदस्य छन् । ३९ जनाको
गाउँसभाका जम्मा १ जना काँग्रेसका छन्
नेतृत्वमा भएपनि अल्पमतको कारण काम
गर्न निकै कठिनाईको सामना गर्नुपरेरहेको
उनको भनाइ छ । 'विकासका मुख्य
खम्बाहरुलाई बराबर रुपमा उठाइनु
आवश्यक छ । एउटा पिलर अलो र
अर्को होचो भयो भने विकासको तालमेल
मिल्दैन भने त्यो अर्थपूर्ण पनि रहँदैन' गापा
अध्यक्ष महर्तेले भने, 'विकासको एउटा
अर्थ पूर्वाधार पनि हो । तर, यहाँ सडक
दलान, माटो, ग्रामेल र दलाललाई मात्रै
विकास भुल्नु थालिएको छ ।
जनप्रतिनिधिमो दिएको यस्तो
अल्पज्ञानले विकासलाई सुस्थली
संचालन गर्न समस्या हुनु स्वभाविक हो ।'
महर्तेले विकासको समग्र सूचकांकलाई
ध्यानमा राखेर आगामी बढ्नु नसके
अहिलेको राजनीतिक व्यवस्थाप्रति
जनतामा रैराशयमा बढ्दै जाँदा र यसले
अन्ततः सीधीयाता कमजोर गर्ने बताए ।
यस्तो अवस्थालाई तत्काल सही मार्गमा
डोर्‍याउन संघीयतावादी विर्षा नेताहरुको
चेतना गाउँपालिका र बडामसम पुगुनुपर्ने

**मधेशदृष्टि
वीरगंज ।**

गहवासीई मन्दिरको ? ? औ
वार्षिकोत्सबको अवसरमा आज
मंगलवार भव्य रथ यात्रा निकालीने
भनेको छ । गहवासीई मन्दिर
परिसरबाट विमान ६ बजे निकालिने
रथ यात्राको सम्पूर्ण तयारी पुरा
भएको आयोजक समितिका
संयोजक श्याम पोखरेलले बताएका
छन् ।

रथलाई गहवासीई मन्दिरको
आकुशिकसँग मिल्दोजुल्दो गरी
बनाईएको छ । नेपाल र भारतका
ख्याति प्राप्त कालीगढहरूले निर्माण
कोको हिन्दुहरूको आस्था

गहवासीईको वीरगंजको इतिहाससँगै
पहिलो पटक रथ यात्रा निकालि
लायक र संयु धार्मिक यात्रामा
३० देखि ३५ हजार भक्तजनहरु

सहभागी हुने अनुमान गरिएको समितिका अध्यक्ष पोखरेलले बताए । कार्यक्रमाध्यक्ष भन्ने र स्थल पार्न बारा, पर्सा र रौतहटका भक्तजनहरूलाई रथ यात्रामा सहभागी हुन आह्वान गरिएको छ । गहवागढी मन्दिरको ११ औँ बाँषिकउत्सवको अवसर पारेर रथ यात्रा निकाल्न लागिएको हो । गहवागढी मन्दिर समितिले अहर्हक वर्ष स्थापना दिवसको अवसर पारेर रथ यात्रा निकाल्ने निर्णय गरेको अध्यक्ष पोखरेलले जानकारी दिए । रथयात्रा बिहान ६ बजे गहवागढी मन्दिरको प्राङ्गणबाट निकालेर रेलवे रोड हुँदै, स्थानीय गिरिजा प्रसाद कोइरालाले खनकैया स्थित शालिकदास घुमेर मेनरोड हुँदै आलखियामार्ग, आदर्शनगर, माईस्थान रमेर पुग्न गहवागढीमा

मन्दिरमा पुगेर समापन गरिने आयोजक समितिले जनाएको छ । त्यस यात्रा सभभाग हुनेहरूलाई तयारीका साथ मंगलबार विहान ५ बजे गहवामाई मन्दिर परिसरमा आई पुन आउन आयोजक समितिले आहवान समेत गरेको छ । त्यस यात्राको क्रममा रूप्मा पर्ने विभिन्न स्थानमा यात्रामा संलग्न व्याक्तिहरूलाई निःशुल्क रुपमा पानी तथा सरबत खुवाउने व्यवस्था समेत वीरगंजका विभिन्न सामाजिक संघ संस्थाहरूले गरेको छन । थय्यात्रा पछि मंगलबार नै मन्दिर परिसरमा वृहत रुपमा भजन किर्तनको आयोजना गरिने र द गते साँझ महाप्रसाद वितरण गरी कार्यक्रम समापन गरिने गहवामाई मन्दिर व्यवस्थापन समितिले जनाएको छ ।

मधेश्वरद्विष्ट
वीररंज ।
तराईतरीका काठमाण्डौसँग जोडने
छोटो दुरीको मार्ग फास्ट दर्याक
निर्माणको काम सुस्त गतिमा भएपछि
मध्यतराई तथा वारा, पर्साका स्थानिय
वासिन्दामा निरासा छाएको छ ।
निर्माण शुरु भएको ७ वर्ष वितिसक्दा
समेत ५० प्रतिशत काम पनि सम्पन्न
नहुँदा स्थानियमा निरासा छाएको
हो ।
यसैविच भौतिक पूर्वाधार तथा
यातायातमन्त्री प्रकाश ज्वालाले

२०८३ सालभित्र काठमाण्डौ-तराई
दुत मार्गको फाट्ट दृष्यको निर्माण
सम्पन्न गर्ने कार्यका छन् । सोमबार
प्रतिनिधि सभा अन्तर्गतको पूर्वाधार
विकास समितिको बैठकमा मन्त्री
ज्वालाले काठमाण्डौ-तराई दुत
मार्गको निर्माण २०८३ सालभित्र
सम्पन्न गर्ने कार्ययोजना बनाएको
बताएका हुन् ।
उन्ले हालै प्रधानमन्त्रीसहितको
टोलीले दुत मार्गको स्थलगत
निर्माण समेत गरेको बताउदै अब
लामो समय नगर्नाउने रीति महँगोमा

भए पनि तीव्र वर्षाभित्र सम्पन्न गर्ने उनले फास्ट दर्याको योजना रहेको बताए ।
उसरे फास्ट दर्याको निर्माण छिटो होला भनेर सरकारले विगतमा नेपाली सेनालाई निर्माणको जिम्मा दिएको बताउँदै निर्माणको क्रममा विभिन्न कारणले अडिो भए पनि अहिले काम तीव्ररूपमा थपि बढ्ने दावी गरे ।
२०८० सालमा निर्माण सम्पन्न गर्ने गरी २०७३ साल जेठ १४ गते तत्कालिन प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल प्रचण्डले नै फास्ट दर्याको उद्घाटन गरेका थिए ।

मधेश प्रदेश प्रकाशन समूहद्वारा प्रकाशित तथा मुद्रित वीरगंज महानगरपालिका-१९, दर्ता नं. ३११-०७९/८०, सम्पर्क मो. नं. ९८५५०१२८९, कार्यालय : जनकपुरधाम-२, भानु चौक, किशोरी नगर, फोन नं. ०४१-५९०८८९, E-Mail: madheshdristi@gmail.com, अध्यक्ष : ध्रुव साह, सम्पादक : रामकुमार एलन

युवाहरूको सक्रियता आवश्यक रहेको मेयर सिंहको भनाई



मधेशदृष्टि
वीरगंज ।

वीरगंज महानगरपालिकाका नगर प्रमुख राजेशमान सिंहले वीरगंज बनाउने अभियानमा युवाहरुको सक्रिय सहभागिताको आवश्यकता रहेको बताएका छन् ।

नेपाल युवा उद्यमी मंचको तेस्रो
साधारणसभाको सोमबार वीरगंजमा उद्घाटन
गईं उनले आफ्नो ठाउँ बनाउन युवाहरु नै
अग्रसर हुनु पर्नेमा जोड दिए । उनले आफ्नो

उज्जाको प्रोत नै युवाहरु भएको बताउदै वीरगंज बनाउने अभियानमा युवाको सक्रिय सहभागिताको आवश्यकता रहेको कुरामा जोड दिए । नगर प्रमुख सिंहले युवा उद्यमीहरुमा सक्रियताको कमी भएको महशुस आफूले गरेको बताउदै बैभव वीरगंज बनाउन आफूलाई युवा उद्यमीको साथ चाहिएको कुरामा जोड दिए । नवप्रवर्तन तथा नयाँ उद्यमका लागि युवाहरुले आँध सरेको योजना कार्यान्वयन गर्न महानगर काँधमा काँध मिलाएर हिँड्न तयार रहेको बताउदै नगर प्रमुख सिंहले कुन उद्योग

संचालन गर्दा वीरगंजलाई फाइदा हुन्छ, यहाँका युवाहरूले अक्सर पाउँछन्, त्यस्ता योजनामा महानगर सँधै युवाहरूलाई सहयोग गर्दै तयार रहेको दावी गरे । कार्यक्रममा वीरगञ्ज उद्योग वाणिज्य संघका अध्यक्ष अनिल अग्रवाल, संघका पूर्व अध्यक्ष सुबोध कुमार गुप्ता, नेपाल भारत मैत्री संघका केन्द्रिय अध्यक्ष अशोक वैद्य, मधेश प्रदेश उद्योग वाणिज्य महासंघका पूर्व अध्यक्ष गणेश लाउ, युवा उद्यमी मञ्जका निर्वहामान अध्यक्ष अनूप अग्रवाल लगायतको सहभागिता रहेको थियो ।

अनियमित विद्युत आपूर्तिले जनमानस सास्ती खेप्दै

**मधेशदृष्टि
वीरगंज।**

‘प्रचण्ड गर्मीसँगे विगत एक महिना देखि
वीरगंज’मा अनियमित िबद्धत
आपूर्तिको कारण वीरगंज लगायत
बारा, पर्साका स्थानिय वासिन्दाहरु
सास्ती खेदै आएका छन्। नेपालमा
मनसुन प्रवेश गरेपनि बारा र पर्सामा
अर्धे पानी पर्ने सकेको छैन, त्यसमाथि
पटकपटकको विधुत कटौतीले
सर्वसाधारण थप मारामा परेका छन्।
पर्सामा जेउको पछिल्लो सातादेखि गर्मी
बढेपनि अनियमित विधुत कटौतीले
सर्वसाधारणको जिवन थप कष्टकर
बन्दै गइरहेको छ। पटकपटक हुने परेको
विधुत टप्पिले बालबालिकाहरु विद्यु
वृद्धाश्रमदेखि सास्ती भोग्नु बाध्य छन्।
मने विधुतिथि उपकरणहरुमा समेत क्षति
पुगेको छ। बढदो गर्मी त्यसमाथि लहो
मातेर तेजका कारण अस्पतालहरुमा
समेत विरामीहरु प्रभावित भएका छन्।



छिन्नछिन्ना विधुत आउने जाने समस्याले
उद्योग कल कारखानादेखि कार्यालयमा
काठमाडौं नजिकै गर्मीसम्म सास्ती खेप्न
बाध्य छन् । उत्पन्न समस्या समाधानका
लागि नेपाल विद्युत प्राधिकरणले
विश्वीकरण समझौतापत्र छुट्टै चरणले
नदेखाउनु प्रत्येक वर्ष अघोषित
लोडसेडिङले वीरगंज सहित वाराणसी
प्रसर्मा गर्मीको यौसमा जनजीवन
प्रभावित भएको छ । गर्मीले
खानेपानीको चापकल धारा सुकेको
कारण वीरगंज नै खानेपानी समस्या
भोग्ने रोकका नगरवासी यता विद्युत

आपूर्तिमा भई रहेको ट्रिपिन्नको कारण थप मारमा परेको वीरगंज छपकैया निवासी अन्जना मलिकले बताए। प्रचण्ड गर्मीको बेला यसरी लाईन जानुले उपभोक्ताहरू मारमा परेको भन्दै विभिन्न राजनीतिक दलहरूले प्राधिकरण वीरगंज वितरण केन्द्रमा जापान पत्र बुझाई आन्दोलन गर्ने चेतावनी समेत दिएका छन्। तर, विधुत कटौतीको समस्या नभए समधान हुन सकेको छैन। अघोषित लोडसेडिङले यहाँका उद्योगी व्यवसायीहरू समेत हेरान छन्।

पटक पटक लाईन जाने समस्याले उचायदममा कमी आएको वीरगंज उद्योग वाणिज्य संघका अध्यक्ष बालुआ अनिल अग्रवालले बताए। गर्मीमासमा उद्योग कलकलाखाना सहित पर्सिमा र सय २० मेगावाट भन्दा बढी विद्युतको माग रहेको छ। तर विद्युत प्राधिकरणका वीरगंज वितरण केन्द्रले जम्मा १ सय ७० मेगावाट मात्रै आपूर्ति गरिरहेको छ। वीरगंजमा मात्रै दैनिक ६० मेगावाट विजुली आपूर्ति भइरहेको छ। अयोधित लोडसेडिङको समस्याको सम्बन्धमा विद्युत प्राधिकरण वीरगंजले रेडिमेन्टमा जवाफ दिएको छ। माग र आपूर्तिको असन्तुलका कारण विद्युत ट्रिपिङको समस्या छ, उक्त समस्याको सम्पादनका लागि गएको विभिन्न ठाउँमा ट्रान्सफर लगाउने कार्य शुरू हुने नेपाल विद्युत प्राधिकरण वीरगंज वितरण केन्द्रका प्रमुख अवधेश कुमार भट्टले बताए।